

(ΑΠ. ΠΑΥΛΟΣ) ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ Β' ΘΕΟΣ/ΝΙΚΕΙΣ
(ΚΕΦ. Β' 15)

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 414-415

ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2 Τ. 147

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1963 (Π.Ο.Η.) ΤΗΛ. 628.280: ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 ΑΘΗΝΑΙ

Χριστός 'Ανέστη

Προσφωνούμεν ὑμῖν, Τέκνα ἐν Κυρίῳ προσφιλῇ καὶ ἐπιπόθητα, ἐπὶ τῇ
ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστεῦ.

Χριστὸς Ἀνέστη. Εἶναι ἡ προσφώνησις κοσμοχαρμόσυνη, ἥτις ἐπὶ τῇ Λαμπρᾷ καὶ εὐσήμῳ πανηγύρει τοῦ σωτηρίου Πάσχα δονεῖ τὸν ὀρίζοντα ἐν τῇ βασιλίδι τῶν ὥρων τοῦ ἔτους καθ' ὅπαντα τὸν Χριστιανικὸν κόσμον. Εἶναι προσφώνησις χαιρετιστήριος ἐμπερικλείουσα νοήματα θεῖα καὶ ὑψηλά, διότι βεβαιοῖ οὐ μόνον τὸ μεγαλείτερον τῶν θαυμάτων τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ κηρύττει τὸ ἰσχυρότερον ἀποδεικτικὸν τῆς θεότητος αὐτοῦ. Εἶναι προσφώνησις, ἥτις ἐμφανίζει τὴν αἰωνίαν νίκηκατὰ τοῦ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

θανάτου, τὴν ὁποῖαν ἤρεν ἡ Αὐτοζωή. Εἶναι χαιρετισμὸς συγχαρητήριος, δι' οὗ ἡμεῖς, οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύσαντες ἐκδηλοῦμεν ἐν χαρᾷ τὴν πίστιν ἡμῶν εἰς τὸν ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντα Σωτῆρα καὶ τὴν ἀκράδαντον ἐλπίδα ὅτι καὶ ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ θείῳ Βαπτίσματι «γενόμενοι σύμφυτοι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, κοινωνοὶ καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ ἐσόμεθα».

Ὁ καιρὸς τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καιρὸς ἀθλήσεως καὶ δοκιμασίας διηνεκοῦς. Ἐκ τῆς καλῆς δὲ καὶ θεαρέστου πολιτείας αὐτοῦ θὰ ἐξαρ-

τηθῇ καὶ ἡ μετὰ θάνατον διαιωνίζουσα μακαριότης αὐτοῦ. Καθὼς εἰς τὸν σκληρῶς κοπιῶντα καὶ μοχθοῦντα ἐργάτην ἡ ἐνθύμησις τῆς ἀμοιβῆς φέρει ὑπομονὴν καὶ γλυκαίνει τοὺς πόνους τῆς βαναύσου ἐργασίας, οὕτω καὶ διὰ τὸν καλὸν ἐργάτην τῆς κατὰ Χριστὸν πολιτείας, αἱ δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐπαγγελίαι περὶ δικαίας μισθοποδοσίας δημιουργοῦν αἰσθήματα φερέλπιδα, ἐγκαρδιοῦντα αὐτὸν μέχρις ἐσχάτων ἐν τῇ ὑπακοῇ τοῦ θεοῦ θελήματος, καὶ δίδουν εἰς αὐτὸν δυνάμεις πρὸς κρεῖττον ἐπιδόσεις, μέχρις ἐπιτεύξεως τῆς κατὰ χά-

ριν θεώσεως, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ κορύφωμα τῶν εὐγενεστέρων ἐνδομύχων ἐφέσεων αὐτοῦ.

Εἴθε καὶ ἡμεῖς νὰ καταστῶμεν κοινωνοὶ τῆς θείας Χάριτος, ἣτις ἐκ τοῦ θεοδέγμονος Τάφου ἀνέθορον, ὥστε τὸν ἐπὶ γῆς βίον ἡμῶν νὰ διέλθωμεν πάντοτε ἐν κοινωνίᾳ ὄντες τῶν παθημάτων τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπὶ τῇ ἀδιαπτώτῳ καὶ ἀκραδάντῳ ἐλπίδι, ὅτι οὕτω καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ ἐσόμεθα κοινωνοί.

† Ὁ Ταλαντίου ΑΚΑΚΙΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ & ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΝ
ΟΔΟΣ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 • ΤΗΛ. 628.280
ΑΘΗΝΑΙ 147

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1)14-4-1963

Ἀριθ. Πρωτ. 417

Ἐγυῦυλιος

Πρὸς

τοὺς ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην ἀγαπητοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς ἀγωνιζομένους τὸν ἱερὸν ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀγῶνα.

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Κατὰ τὴν σημερινὴν Κλητὴν καὶ Ἀγίαν Ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν, τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζομεν, χαίρετιζομεν ὑμᾶς μετὰ τὸν ἐπινίκιον Χριστιανικὸν χαίρετισμόν : Χριστὸς ἀνέστη.

«Γενόμενος ὑπῆκοος πρὸς τὸν Οὐράνιον Αὐτοῦ Πατέρα μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ Σταυροῦ, ὁ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος Ἰησοῦς» (Φιλιπ. 2,8), κατέβαλε τὸν ἰσχυρὸν, διήρπασε τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ἐχαρίσατο ἡμῖν τὴν Ζωὴν, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς παραβάσεως ἐν τῷ Παραδείσῳ ἀπώλεσαμεν.

Τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Ζωοδότου, «ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχομεν ἡμεῖς οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης Ἑλπίδος» (Εβρ. 6,18). Διότι δι' Αὐτῆς ἀποδεικνύεται ἡ παντοδυναμία του, διὰ τῆς ὁποίας «δύνатаι τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι».

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἀποδεικνύει ὁλόκληρος ἡ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Του, ἣτις ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της καὶ ἐντεῦθεν διὰ τῆς Χάριτος Αὐτοῦ ἀντεπαρετάχθη πρὸς τοὺς κατὰ κόσμον «ἰσχυροὺς» καὶ «σοφοὺς» καὶ παρὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην προσδοκίαν κατέβαλεν αὐτοὺς, τελειωθείσης τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀσθενείᾳ.

«Ἰησοῦς Χριστός, χθὲς καὶ σήμερον ὁ Αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Εβρ. 13,8). «Τὸν ὀνειδισμόν Αὐτοῦ φέροντες», ἐξῆλθομεν καὶ ἡμεῖς ἔξω τῆς κοσμικῆς παρεμβολῆς, μὴ θελήσαντες νὰ παραδεχθῶμεν ἀλλοιώσεις ἐν τῇ Ἀγίᾳ Του Ἐκκλησίᾳ εἰσαγομένους «κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστὸν» (Κολοσ. 2,8).

Δὲν ἔχομεν ἐνθαρρυντικὸν τι ἀνθρώπινον στοιχεῖον περὶ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τοῦ ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας διεξαγομένου ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος. Ἀλλ' ἡ εἰς τὴν Ἱστορίαν ἀναδρομὴ μᾶς ἀναγκάζει νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ὅσα σὸς ἀντιδράσεις καὶ ἀν συναντήσωμεν εἰς τὸ μέλλον, θὰ κατισχύσωμεν. Ὅλοι, ἡνωμένοι εἰς ἓν Σῶμα, ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Παντοδυνάμου Αὐτρωτοῦ ἡμῶν, ἃς προχωρήσωμεν με ἐν-θουσιασμόν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀθλήσεως. Νῦν ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. ΣΙΔΕΡΗΣ

Ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος

«...Ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως»
(Λουκ. 24,34)

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον· οὐδὲν ἄλλο ἱστορικὸν γεγονός· ἔχει τοσαύτας καὶ τοιαύτας μαρτυρίας ὥσπερ ἀποδείχθη δὲ οὕτως ὑπὸ τῆς Πρόνοιας τοῦ Θεοῦ, ἐπειδὴ τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. «Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἅρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν», λέγει ὁ θεὸς Παῦλος (Α' Κορινθ. 15, 14) τῶν ἀποδείξεων τούτων ἀναφέροντες ἐνταῦθα ἐλαχίστας, διὰ τὰ εἰμεθα, ὡς μαθηταὶ τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος, «ἐτοιμοὶ εἰς ἀπολογίαν, παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος» (Α' Πέτρου 3,15).

Παρατρέχοντες τὰς προφητείας, τοὺς τύπους καὶ τὰ σύμβολα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διὰ τὰ μὴ ἐπικταθῶμεν πέραν τοῦ δέοντος ἀναφέροντες ἐν πρώτοις τὰς περὶ Ἀναστάσεως προφητείας Αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς τοὺς Ἰουδαίους ζητούντας σημεῖον ὡς ἀπόδειξιν τῆς Ἐξουσίας Αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Κύριος «λύσατε τὸν ναὸν τούτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτὸν» (Ἰωάν. 2, 19). Ἐπίσης ὀλίγον πρὸ τοῦ Πάθους Του ἔλεγεν εἰς τοὺς μαθητάς Του, «μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆσεται» (Ματθ. 17,33, Μάρκ. 9,31). Ὄντως δὲ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὸν θάνατον Αὐτοῦ ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου ὁ Κύριος τῆς δόξης καὶ Ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς, ἀνανεωθέντος οὕτω διὰ τῆς ὑπερφυσικῆς Δυνάμεως τοῦ Θεοῦ τοῦ προσκαίρως διακοπέντος ἐν αὐτῷ συνδέσμου τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ἡ ἐπισηράγιστος καὶ ἐπικύρωσις τῆς ἀληθείας τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὡς ἐγγύησις τῆς ἀναστάσεως πάντων, διότι «Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Α' Κορινθ. 15,20).

Ἡ Ἀνάστασις εἶναι μία ἐκδήλωσις τῆς βασιλικῆς τοῦ Κυρίου δυνάμεως καὶ μεγαλειότητος. Εἶναι τὸ σημεῖον τῶν σημείων, τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων Αὐτοῦ. Εἶναι ἡ τρανοτάτη ἀπόδειξις τῆς θείας του ἀποστολῆς. Διὰ τοῦτο ἡ ἀπιστία ἐπεχείρησε παντοιοτρόπως νὰ διψεύσῃ τὴν ἱστορικότητα τοῦ ὑπερφυσικοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ. Ἀλλ' εἰς τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῆς ἀντετάχθη σύσσωμος ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἀπέδειξε διὰ τῶν κραταιοτάτων αὐτοῦ ἱστορικῶν ἀποδείξεων, ὅτι «Ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως» (Λουκ. 24, 34).

Ἡ ἱστορικότης τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου συνίσταται, ἅψ' ἐνὸς μὲν εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Χριστὸς πράγματι ἀπέθανεν, ἅψ' ἑτέρου δὲ ἐν τῇ ἀληθείᾳ ὅτι ὁ Ἰησοῦς νικήσας τὸν θάνατον ἐπανήλθεν εἰς τὴν ζωὴν κραταῖος καὶ δυνατός. Ὡς πρὸς τὸ γεγονός τοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὑπάρχει ὁμόφωνος ἡ Εὐαγγελικὴ μαρτυρία. «Ὁ Ἰησοῦς κράζας φωνὴν μεγάλην ἀφῆκε τὸ πνεῦμα» μαρτυρεῖ ὁ Ματθαῖος (27,50) «Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· πάτερ εἰς χεῖράς σου παρατίθεται τὸ

πνεῦμά μου» διακηρύττει ὁ Λουκᾶς (23,46)». «Ὁ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν» λέγει ὁ Μάρκος (15,27) «Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα» ἐπικυρώνει ὁ Ἰωάννης (19,30). Ὁ Πόντιος Πιλάτος ἠρώτησε τὸν Ρωμαῖον κεντυρίωνα «εἰ πάλοι ἀπέθανε» (Μαρκ. 15,44) καὶ μετὰ τὴν καταφατικὴν τοῦτου ἀπάντησιν «ἐδώρῃσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ (αὐτόθι. 15,45)). Μάρτυρες τοῦ γεγονότος εἶναι οἱ στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι «ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἥδη τεθνήκοντα, οὐ κατέταξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη» (Ἰωάν. 29, 33). Ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας θέτει τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἡ νύξις τῆς πλευρᾶς Αὐτοῦ διὰ τῆς λόγῃς ἐνός τῶν στρατιωτῶν καὶ ἡ ἐκ τῆς πλευρᾶς ἔξοδος αἵματος καὶ ὕδατος (Ἰωάν. 19,34). Οἱ Ἀποστολοὶ ὁμοφώνως ἐπιβεβαιοῦσι τὸ γεγονός τοῦ ἀτιμωτικοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου!

Ἡ Γραφὴ διακηρύττουσα τὴν θυσίαν τοῦ Σώματος Αὐτοῦ, ἅψ' ἐνὸς μὲν ἐξαίρει τὴν ὑπακοήν, τὴν ὁποίαν ἔδειξεν ὁ Κύριος «γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ. 2,8), ἅψ' ἑτέρου δὲ θεωρεῖ τὸν θάνατον Αὐτοῦ ὡς θυσίαν ἐξιλαστικὴν, τὴν ὁποίαν ἀντὶ ἡμῶν προσέφερεν ὁ Κύριος «γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα» (Γαλ. 3,13) ταῦτα πάντα ἐπιβεβαιώνει σύσσωμος ἡ Ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις, ἡ ὁποία ἀποδεχομένη χωρὶς πολυπραγμοσύνην, ὡς γεγονός ἀναντίρρητον, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου, ἀναπτύσσει τὴν περὶ ἐξιλασεως γραφικὴν διδασκαλίαν, «Ὁ Λόγος τῷ σώματι παθὼν ὑπὲρ πάντων, σωτηρίαν τοῖς πᾶσιν ἔχαρισται» (Μ. Ἀθ. κατ' Ἀρ. Α' 60).

Μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκραδάντου βεβαιότητος μαρτυρεῖται καὶ ἡ εἰς τὴν ζωὴν ἐπάνοδος τοῦ Κυρίου, διὰ τῆς ζωηφόρου ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως Αὐτοῦ. Οἱ Εὐαγγελισταὶ ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ, παραδόντες εἰς τὴν δημοσιότητα τὴν Εὐαγγέλια, διὰ τὴν ἀκόμῃ ἔξω πλείστοι σύγχρονοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δυνάμενοι νὰ κρίνωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ εὐσυνειδήτου ἱστορησεως τῶν κατὰ τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ, μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ Κύριος ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ὅτι ὁ Ἄγγελος εὐηγγελίσθη εἰς τὰς Μυροφόρους γυναῖκας τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ, «Ὅψε Σαββάτων τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν Σαββάτων» (Ματθ. 28,1), ὅτε ἦλθον εἰς τὸ μνημεῖον. (Μαρκ. 16, 1-8, Λουκ. 24,1 10, Ἰωάν. 20,1, κ.α.).

Δὲν εἶναι μόνον ὁ κενὸς τάφος τὸ ἐπιχείρημα τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος, διότι ὁ Κύριος ἠδόκησε δι' ἀφθονοτέρων καὶ θετικωτέρων ἐπιχειρημάτων νὰ περιθωρακισθῇ ἡ ἐλπιδοφόρος αὐτῇ ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν «ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος τοῖς Ἀποστόλοις» (Πράξ. 1,3) κατέδειξεν. Ὁ Χριστὸς ἐνεφανίσθη μετὰ τὸν θάνατον Αὐτοῦ εἰς πολλούς, ἀνεγνωρίσθη παρὰ τούτων, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἀναμφιβόλους ἀποδείξεις, περὶ τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως Αὐτοῦ.

Αἱ Εὐαγγελικαὶ διηγήσεις ἀλληλοσυμπληρούμεναι καὶ συμβιβάζόμεναι παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς ἐν-

δεκα (11) ἐν ὧν Χριστοφανείας, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Σωτὴρ, *κατέστησεν ἡλίου φαεινοτέραν τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ*. Ὁ Χριστὸς ἀναστὰς «ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἐπὶ δαιμόνια» (Μάρκ. 16,9), καὶ ταῖς μυροφόροις γυναῖξιν ταῖς ἐλθούσαις θεωρῆσαι τὸν τάφον καὶ ἀρωματίσαι τὸ πανάγιον σῶμα Αὐτοῦ. (Ματθ. 28,9). Ἐφάνη εἰς τοὺς δύο μαθητὰς τοὺς πορευομένους εἰς Ἑμμαούς, «οἷς ἐγνώσθη ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου» (Λουκ. 24,13). Ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα Πέτρον, (Λουκ. 24, 34, Α' Κορινθ. 15,5), ἐφάνη εἰς τοὺς συνηθροισμένους δέκα Ἀποστόλους ἐν τῷ ὑπερώῳ ἀνευ τοῦ Θωμᾶ, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδειξε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ τὴν πλευρὰν Αὐτοῦ, ἐψηλαφήθη ὑπ' αὐτῶν, ἵνα ἴδωσιν ὅτι ἔχει σάρκα καὶ ὀστέα, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς ἁμαρτίας (Λουκ. 23, 36—43, Ἰωάν. 20, 19—24, Μάρκ. 16, 14, Α' Κορινθ. 15,5). Ὁκτὼ ἡμέρας βραδύτερον ἐφανερώθη καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἔνδεκα παρόντος καὶ τοῦ δυσπίστου Θωμᾶ (Ἰωάν. 20, 26—29). Συχνάκις ἐφανερώθη εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ ἰδίως εἰς τοὺς ἐπὶ τὰ παρατὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος, ὅτε κατ' ἐντολὴν τοῦ Κυρίου βαλόντες τὸ δίχτυον εἰς τὴν θάλασσαν, «οὐκέτι αὐτὸ ἐλύσαι ἰσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων» (Ἰωάν. 21,1-14), ὡς καὶ τοὺς «ἐπάνω πεντακοσίους ἀδελφοὺς ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Γαλιλαίας», ἐκ τῶν ὁποίων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔγραφεν ὁ Ἀπ. Παῦλος τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν του, τινὲς μὲν ἐκοιμήθησαν, οἱ περισσότεροι δὲ ἔζων (Α' Κορινθ. 25, 6, Ματθ. 28, 16—20, Μάρκ. 16, 15—18 κ.ἐ.). Ἐφάνη εἰς τὸν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφόν του (Α' Κορινθ. 15,7), καὶ εἰς πάντας τοὺς Ἀποστόλους ἐπὶ τοὺς ὄρους τῶν Ἑλαιῶν, ὁπόθεν καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς. (Μάρκ. 16, 19, Λουκ. 24, 50, Πράξ. 1, 6—10). Τέλος ἐφάνη «ἔσχατον πάντων» εἰς τὸν Παῦλον, ἐπισφραγίζων τὴν ἀποστολικὴν κλήσιν ἐνὸς προφῆν ἐπὶ μόνου καὶ ἐρευνητικωτάτου διώκτου. (Πράξ. 9, 4—6 Γαλ. 1, 12).

Ὁ Κύριος δὲν ἐνεφανίσθη, ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, εἰς ἕνα, ἀλλ' εἰς πολλούς, οὐχὶ εἰς τὸν ἴδιον τόπον πάντοτε, καὶ εἰς τὸν ἴδιον χρόνον. Ταῦτα πάντα μαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἀνέστη ὁ Κύριος.

Ἀκριβῶς, δὲ αἱ πολλαὶ καὶ ἀναμφισβήτητοι ἀποδείξεις, τὰς ὁποίας ὁ Χριστὸς ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους περὶ τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ, καθιστῶσιν εἰς ἡμᾶς νοητὸν τὸν ἐνθουσιασμόν, τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν σταθερότητα, μετὰ τῶν ὁποίων οἱ Ἀπόστολοι ἐκήρυττον τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀνεφέροντο εἰς αὐτήν. ὡς πρὸς τὴν ἰσχυροτάτην τῶν ἀποδείξεων, τῆς θείας προελεύσεως τῆς διδασκαλίας αὐτῶν. «Μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ Ἀπόστολοι τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ». (Πράξ. 4,33). Μὲ ὑπερηφάνειαν ὀνόμαζον ἑαυτοὺς μάρτυρας τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ (Πράξ. 3,15), καὶ μετὰ χαρᾶς ὑπέμειναν χάριν τῆς μαρτυρίας αὐτῶν ταύτης τὰ πάντα, ἐπισφραγίζοντες ταύτην καὶ μὲ τὴν προσφορὰν τοῦ αἵματος αὐτῶν. Μετὰ τοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως ἀρχεται ὁ Ἀπ. Πέτρος τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους κατὰ τὴν

ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς. Ἀναφέρει εἰς αὐτοὺς τὴν περὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ προφητείαν τοῦ Προφήτου Δαβὶδ, «οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς Ἄδον, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν» (Πράξ. 2, 21—31). Εἰς τὴν Ἀνάστασιν ἀναφέρεται πάντοτε ὁ Πέτρος πρὸ τῶν ἀρχόντων, πρὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οὐδεμία ἀπειλὴ φοβίζει αὐτόν, ὥστε νὰ παύσῃ τὴν διακήρυξιν τῆς ἀληθείας αὐτῆς. (Πράξ. 3, 15 κ.ἐ.). Ὁ Παῦλος παρίσταται διαπρύσιος κήρυξ τῆς Ἀναστάσεως, ὥστε αἱ ἐπιστολαὶ αὐτοῦ παρέχουσιν ἐξοχὸν μαρτυρίαν καὶ βεβαίωσιν περὶ τοῦ θαύματος τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ Παῦλος ἐκήρυξε τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς τῶν Ἰουδαίων εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἀλλαχοῦ Ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι ὁμοῦ ἐκήρυττον περὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἐνθα ἐσταυρώθη ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, δύο μόλις μῆνας μετὰ τὴν σταύρωσιν, οὐδεμίαν συναντῶντες ἀντιγνωμίαν. Τοῦ πρώτου κηρύγματος ἐπακολούθημα ἦτο ἡ προσέλευσις τριῶν χιλιάδων ψυχῶν (Πράξ. 2, 41), βραδύτερον περισσοτέρων, μεταξύ τῶν ὁποίων «καὶ πολλὸς ὄχλος τῶν ἱερέων» (αὐτόθι 6,7).

Ὁ Θεὸς ἐπεβεβαίωσεν τὴν μαρτυρίαν τῶν Ἀποστόλων διὰ τῶν θαυμάτων, τὰ ὁποία ἐτέλουν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀναστάντος. (Πράξ. 3,16).

Διὰ τῆς στάσεως τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἰησοῦ ἐνεδυναμώθη περισσότερο ἡ μαρτυρία τῶν Ἀποστόλων περὶ τῆς Ἀναστάσεως. Οὗτοι σφραγίζουσι τὸν λίθον τοῦ τάφου διὰ τῶν ἐπισήμων σφραγίδων, ἐνοπλὸν δὲ φρουρὰν τοποθετοῦν πρὸ αὐτοῦ τοῦ λίθου ἀποκυλισθέντος, οἱ στρατιῶται ἀναγγέλλουν ὅτι Ἄγγελος ἀπεκύλισε τοῦτον, καὶ ὅτι ὁ τάφος παρέμεινε κενὸς μὲ τὸ σουδάριον καὶ τὰ ἐντάφια μόνον. Οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων «ἔδωκαν ἱκανὰ ἀργύρια τοῖς στρατιώταις λέγοντες· εἰπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἐκλεψαν αὐτόν, ἡμῶν κοιμωμένων» (Ματθ. 28,12). Ἀλλ' ἐρωτῶμεν; Διὰ τίνα λόγον δὲν ἀπήτησαν ἀνακριτικὴν ἐρευναν; Διὰ τί δὲν κατηγόρησαν καὶ δὲν ἐδίωξαν ποινικῶς τοὺς κλέπτας Ἀποστόλους; Ἐνῶ οἱ Ἀπόστολοι κατηγόρουσι δημοσίᾳ τοὺς ἐχθροὺς διὰ τὴν διαπραχθεῖσαν παρ' αὐτῶν θανάτωσιν τοῦ Δικαίου, ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς προδότας καὶ φονεῖς (Πράξ. 7,52); Εἶναι περιττὸν νομίζομεν νὰ ἀσχοληθῶμεν καὶ μὲ τὰς λοιπὰς ἐνστάσεις τῆς ἀπιστίας, ἀποδειχθέντος τρανῶς διὰ τῶν ἀνωτέρω τοῦ γεγονότος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ὁ Κύριος τῆς δόξης διὰ τῆς εἰς τὸν Ἀδὴν κατὰ τὸν θάνατον, κατέβηκεν αὐτόν, διὰ δὲ τῆς Ἀναστάσεως Του ἐπάτησε τὸν θάνατον. Ὡς δὲ ἐν τῷ ἀπολυτρωτικῷ Αὐτοῦ θανάτῳ, ὡς δεύτερος Ἀδὰμ ἀντεπροσώπωσε τὸ ἀνθρώπινον γένος πρὸ τοῦ Πατρὸς, «παραδοθεὶς διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν», οὕτω «καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (Ρωμ. 4,25). «Καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μὴκέτι ἑαυτοῖς ζῶσι, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι» (Β' Κορινθ. 5,15). Κατὰ τρόπον θαυμάσιον ἐρμηνεύει τὸ πρῶτον χωρίον ὁ ἱερός Χρυσόστομος· «ὅρα πῶς, τὴν αἰτίαν εἰπὼν τοῦ θα-

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΜΑΡΚΟΥ

«... Ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν καὶ πιστεύων γνησίως, καὶ τὰ ἔργα τῆς πίστεως γνησίως ἐπιτελεῖ, ὁ δὲ πιστεύων μόνον καὶ μὴ ὢν ἐν τῇ ἀγάπῃ, οὐδὲ αὐτὴν τὴν πίστιν, ἣν δοκεῖ ἔχειν, ἔχει· ἐλαφρόν τι γὰρ νοδὸς πιστεύει, ὡς ὑπὸ τοῦ βάρους τῆς δόξης τῆς ἀγάπης μὴ ἐνεργούμενος· πιστὶς οὖν δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη, τὸ ΜΕΓΑ τῶν ἀρετῶν. Οὐδεὶς δύναται ἢ ἀγαπᾶν, ἢ πιστεύειν γνησίως, ἐὰν ἐαυτὸν ἔχη κατήγορον. Ὅταν γὰρ ἡ συνείδησις ἡμῶν ἐαυτὴν τοῖς ἐλέγχοις ταράττῃ οὐκ ἐν τῇ δομῇ τῶν ὑπερκοσμίων ἀγαθῶν παραχωρεῖται αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' εὐθύς εἰς ἀμφιβολίας μερίζεται... οὔτε γὰρ ἀπάθεια, ἢ ἄλλη ἀρετὴ δύναται περιποιῆσαι τῇ ψυχῇ, εἰμὴ ἀγάπη μόνη· πλήρωμα γὰρ νόμου, ἀγάπη.

Ὡστε οὖν ἀνακαινοῦται μὲν ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ὁ ἕσω ἡμῶν ἄνθρωπος ἐν τῇ γεύσει τῆς ἀγάπης, πληροῦται δὲ ἐν τῇ αὐτῇ τελειότητι· γεύει μὲν τὴν ψυχὴν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐν ἀρχαῖς τῆς προκοπῆς, εἴπερ θερμῶς ἐργασθῶμεν τῆς ἀρετῆς τοῦ Θεοῦ, ἐν πάσῃ αἰσθήσει καὶ πληροφορίᾳ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ (ἐν τῇ ἀρχαριακῇ καταστάσει), ἵνα ἔχῃ ὁ νοῦς ἐν ἀκριβεῖ ἐπιγνώσει τὸ τέλειον ἔπαθλον τῶν φιλοθέων πόνων. Κρύπτει δὲ λοιπὸν ἐπὶ πολὺ τὴν τοῦ ζωοποιοῦ τούτου δώρου πολυτέλειαν, ἵνα καὶ πάσας τὰς ἀρετὰς κατεργαζώμεθα, μηδὲν ὅλως ἐαυ-

νάτου, τὴν αὐτὴν καὶ ἀπόδειξιν τῆς ἀναστάσεως ποιεῖται».

«Διατί γὰρ ἐσταυρώθη, φησὶν; Οὐ δι' οἰκειάν (ιδιὴν του) ἁμαρτίαν· καὶ δῆλον (φανερὸν) ἐκ τῆς Ἀναστάσεως. Εἰ γὰρ ἦν ἁμαρτωλὸς, πῶς ἀνέστη; εἰ δὲ ἀνέστη, εἰδὼν, ὅτι ἁμαρτωλὸς οὐκ ἦν. Εἰ δὲ ἁμαρτωλὸς οὐκ ἦν πῶς ἐσταυρώθη; Δι' ἑτέρους. Εἰ δὲ δι' ἑτέρους, πάντως ἀνέστη» (Ὁμιλ. 9 εἰς Ρωμ. παρ. 2).

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ τὸ ἰσχυρότερον στήριγμα τῆς πίστεως ἡμῶν, τὸν ὅρον τῆς δικαιοσύνης. «Ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ» (Ρωμ. 10,9).

«Ὅντως ἀνέστη ὁ Κύριος». Εἶναι γεγονὸς ἀναντίρητον ἢ ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἀποδεικνύεται διὰ τοσοῦτων μαρτυριῶν, καὶ βεβαιοῦται διὰ τῶν ἀπείρων θαυμάτων, τὰ ὅποια οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅλοι οἱ Ἅγιοι ἐτέλεσαν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀναστάντος. Ἀλλ' ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἄνευ θαυμάτων ἐπίστευσαν τὰ πλήθη εἰς τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως, αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονὸς ἀποτελεῖ θαῦμα. Εἶναι νόημα τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου· «Ἐάν τις νομίσῃ ὅτι ὁ κόσμος ἐπίστευσεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους κηρύττοντας περὶ τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Χριστοῦ, ἄνευ θαύματος, ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς τοῦτο τὸ ἐν καὶ μόνον θαῦμα, ὅτι ὁ κόσμος σύμπας, ἄνευ θαύματος ἐπίστευσεν εἰς τοῦτο».

τοὺς ὑπονοῶμεν εἶναι, διὰ τὸ μηδέπω ὥσπερ εἰς ἔξιν ἔχειν τὴν μακαρίαν ἀγάπην... χρειὰ οὖν βίας,... ἵνα καὶ εἰς τὴν γεῦσιν αὐτῆς ἐν πάσῃ αἰσθήσει καὶ πληροφορίᾳ καταφθάσωμεν...»

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ

«... Ὁ πιστεύων τῷ Κυρίῳ φοβεῖται τὴν κόλασιν· ὁ δὲ φοβούμενος τὴν κόλασιν ἐγκρατεῦται ἀπὸ τῶν παθῶν· ὁ δὲ ἐγκρατευόμενος ἀπὸ τῶν παθῶν, ὑπομένει τὰ θλιβερά· ὁ δὲ ὑπομένων τὰ θλιβερά ἔξει τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα· ἡ δὲ εἰς Θεὸν ἐλπίς χωρίζει τὸν νοῦν πάσης γήινης προσπαθείας, ταύτης δὲ ὁ νοῦς χωρισθεὶς, ἔξει τὴν εἰς Θεὸν ἀγάπην.

Πᾶσαι μὲν αἱ ἀρεταί, συνεργοῦσι τὸν νοῦν πρὸς τὸν θεῖον ζῶντα, πλέον δὲ πάντων ἡ καθαρά προσευχή· διὰ ταύτης γὰρ πρὸς τὸν Θεὸν ὁ νοῦς ἐκδημεῖ· τότε οὔτε ἑαυτοῦ, οὔτε τινὸς τῶν ὄντων παντάπασιν αἰσθάνεται. Ὑπὸ γὰρ τοῦ θεοῦ καὶ ἀπείρου φωτὸς καταλαμπόμενος, ἀναισθητεῖ πρὸς πάντα τὰ γεγονότα, καθάπερ καὶ ὁ αἰσθητὸς ὀφθαλμὸς πρὸς τοὺς ἀστέρας, τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος.

Ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, οὐ δύναται μὴ καὶ πάντα ἄνθρωπον ἀγαπῆσαι ὡς ἑαυτόν... ὁ ἴχνος μίσους βλέπων ἐν τῇ ἑαυτοῦ καρδίᾳ δι' οἰονδήποτε πταίσμα, πρὸς τὸν οἰονδήποτε ἄνθρωπον, ἀλλότριος τυγχάνει πάντων τῆς εἰς Θεὸν ἀγάπης, διότι ἡ εἰς Θεὸν ἀγάπη, τοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον μίσους, παντελῶς οὐκ ἀνέχεται· «ὁ ἀγαπῶν με, φησὶν ὁ Κύριος, τὰς ἐντολάς μου τηρήσει· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ἐντολή ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπάτε ἀλλήλους»... Ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, οὐ λυπεῖ, οὐδὲ λυπεῖται πρὸς τινὰ διὰ πρόσκαιρα, μίαν δὲ λύπην λυπεῖ καὶ λυπεῖται σωτήριον, ἣν ὁ Μακάριος Παῦλος καὶ ἐλυπήθη καὶ ἐλύπησε τοὺς Κορινθίους...

Ἡ εἰς Θεὸν ἀγάπη πάσης ἡδονῆς παρερχομένης, καὶ παντὸς πόνου καὶ λύπης, πείθει καταφρονεῖν τὸν μέτοχον αὐτῆς, καὶ πειθέτωσάν σε (ὡς σὲ πείθουν) πάντες οἱ ἅγιοι τοσαῦτα, πεπονθότες διὰ Χριστὸν μετὰ χαρᾶς...

(Εὐεργ. Βιβλ. Δ. ὑπόθ. Δ.)

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ»

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΓΕΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΩΝ Γ.Ο.Χ. ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32-ΑΘΗΝΑΙ-ΤΗΛ. 628-280

Διευθύνεται ὑπὸ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Κάνιγγος 32 Ἀθῆναι

Ὑπεύθυνος : Ἀπόστολος Ἀθ. Τζωάννος Νικίου 15—Ἀθῆναι

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου Γ. Σερμπίνης Θεμιστοκλέους 33 Ἀθῆναι

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἐσωτερικοῦ : Ἐξάμηνος δραχμὰς 15.—
» Ἐτησίᾳ » 30.—Ἐξωτερικοῦ : Ἐξάμηνος δολλάρια 2
» Ἐτησίᾳ » 4

Τιμὴ Φύλλου δραχ. 2

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ Π.Θ.Ε.Ο.Κ.

«Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον».

(Λουκ. β'. 34)

Θ

Μᾶς ἀποκαλοῦν εἰδωλολάτραις οἱ προτεστάνται, διότι προσκυνοῦμεν τιμητικῶς τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τὰ ἅγια λείψανα. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ των φέρουν εἰς μαρτυρίαν τὴν ἐντολὴν τοῦ δεκαλόγου «οὐ ποιήσεις σεαυτῶ εἰδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοιώμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς· οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς». (Ἐξοδ. 20,4).

Ἄλλ. ἄρα γε ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις τῶν ἁγίων εἰκόνων εἶναι εἰδωλολατρεία; εἰδωλολατρεία εἶναι, λατρεία εἰδώλων, λατρεία ψευδῶν θεῶν ἀνυπάρχτων, πιστευομένων ὅμως ὡς θεῶν, καὶ ὅτι ὑπάρχουν. Ἄλλ' ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων τὰς εἰκόνας προσκυνοῦμεν, καθ' ὅλην τὴν ζωὴν των ἐπεδίωξαν τὴν καταστροφὴν τῆς εἰδωλολατρείας, χύσαντες καὶ τὸ αἷμά των ἀκόμη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐπομένως αἱ εἰκόνες δὲν εἶναι ὁμοιώματα ἀνυπάρχτων Θεῶν, καὶ «ὅσων ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω», δηλαδὴ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, τῶν ἀστρῶν, «τῶν ἐν τῇ γῇ κάτω», τῶν ζώων, τῶν δένδρων, τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, «τῶν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς», τῶν ἰχθύων, τῶν θαλασσιῶν τεράτων, τῶν μετάλλων. Διὰ τῆς ἐντολῆς ταύτης, μὲ ἄλλας λέξεις, ἀπαγορεύει ὁ Θεὸς τὴν ἀστρολατρείαν, τὴν ζωολατρείαν, τὴν λατρείαν τῶν κτισμάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξήρτουν οἱ ταῦτα λατρεύοντες τὴν σωτηρίαν. Ἐγνώριζεν ὁ Θεὸς τὴν ἀσθενεῖαν τοῦ λαοῦ του, τοῦ περιστοιχιζομένου ὑπὸ τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ προασφαλίζει αὐτὸν ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. Πρὸς διασάφησιν τῶν ἀνωτέρω, εἰς τὸ ἴδιον βιβλίον τῆς Ἐξόδου ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Μωϋσῆ νὰ κατασκευάσῃ δύο εἰκόνας χειροῦ βεῖμα, δύο ὁμοιώματα χρυσοῦ, τορνευτὰ χειροῦ βεῖμα, καὶ νὰ τὰ θέσῃ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ἐκατέρωθεν τοῦ ἱερατικίου, τὸ ὁποῖον ἐσκέπαζε τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης· ἐπίσης ἄλλα δύο τοιαῦτα ὁμοιώματα νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ παραπητάσματος τοῦ χωρίζοντος τὸν ναὸν ἀπὸ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἄλλα ὁμοιώματα νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ Ναοῦ. (Ἐξοδ. ΚΕ, 18-23).

Ὅστις πιστεύει, ὅτι ἡ Γραφή εἶναι θεόπνευστος, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τὸ πνεῦμα τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ. Ἀπαγορεύει ρητῶς ὁ Θεὸς τὴν κατασκευὴν εἰδώλων καὶ ὁμοιωμάτων ἀνυπάρχτων ψευδοθεῶν, ἢ κτισμάτων, λατρευομένων ὡς θεῶν, ἐντέλλεται δὲ τὴν κατασκευὴν εἰκόνων, ὁμοιωμάτων τῶν ἀγγέλων Ἀδτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τῶν Ἀποστολικῶν ἀκόμη χρόνων κατασκευάζει ὁμοιώματα, εἰκόνας τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τὰς ὁποίας ἀσπάζεται καὶ τιμητικῶς προσκυνεῖ. Τὴν παράδοσιν ταύτην ἐπεκύρωσαν διὰ τῆς

πράξεώς των ὅλοι οἱ Θεοφόροι Πατέρες, τῶν τοπικῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, συνερχόμενοι εἰς Ἱεροὺς Ναοὺς ἐστολισμένους μὲ τὰς ἁγίας εἰκόνας. Δι' ὃ, ὅταν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 8ου μ. Χ. αἰῶνος Λέων ὁ Ἰσαυρὸς ἠθέλησε νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ νὰ ἀποβάλλῃ αὐτὰς ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς ναοὺς, ἀντέταξάν τότε γενναίαν ἄμυναν ὅλοι οἱ εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι, ἧτις διήρκεσε καὶ ἐπὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Ἡ εὐσέβεια ἐνίκησε, καὶ μετὰ παρέλευσιν 120 ἐτῶν ἀπέλαβον καὶ πάλιν οἱ Ἱεροὶ ναοὶ τῶν Ὀρθοδόξων τὸν διὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων στολισμὸν των. Ἡ ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον συνελθοῦσα 7η Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κατεδίκασε τὴν εἰκονομαχίαν, καὶ ἀναθεμάτισε τοὺς εἰκονομάχους, ὀρίσασα τὴν τιμητικὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, ὡς τὰ μέγιστα συντελοῦσαν πρὸς οἰκοδομὴν τῶν πιστῶν.

Προσκυνοῦμεν προσέτι καὶ τὰ λείψανα τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν λαμβάνοντες ἁγιασμὸν καὶ χάριν ἐξ αὐτῶν.

Ἐλαχίστας ἐκ τῶν πολλῶν μαρτυριῶν τῆς Γραφῆς παραθέτομεν, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς χάριτος, τὴν ὁποῖαν ἔχουν τὰ λείψανα καὶ ἀντικείμενα τῶν ἁγίων. Διὰ τῆς μηλωτῆς τοῦ ἀναληθέντος Ἡλιοῦ, πατάσας τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου, ὁ Προφήτης Ἐλισαίε, διεχώρισεν αὐτά, καὶ διήλθε διὰ ξηρᾶς. (Δ' Βασιλ. 2,14).

Νεκρὸς τις στρατιώτης ριφθεὶς ὑπὸ τῶν συναδελφῶν του εἰς τὸν τάφον Ἐλισαίε, τοῦ Προφήτου, μόλις ἤγγισε τὰ ὀστέα αὐτοῦ, ἀμέσως ἀνέζησε. (Βασιλ. 13,21).

Ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἀναφέρεται ὅτι μόλις ἡ αἰμορροῦσα γυνὴ μετὰ πίστεως «ῆψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ (τοῦ Κυρίου) εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς» (Μάρκ. 5,30).

Ἐν Ἐφέσῳ εὕρισκομένου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, «δυνάμεις οὐ τὰς τυχοῦσας ἐποιεῖ ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενούντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς (σώματος) αὐτοῦ σουδάρια (μανδύλια) ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν». (Πράξ. 19,12).

Βλέπων τις τὴν φωτογραφίαν τοῦ ζῶντος ἡ νεκροῦ πατρός του, τῶν ἡγαπημένων του προσώπων, αἰσθάνεται σκιρτήματα ἀγάπης εἰς τὴν καρδίαν του καὶ συγκίνησιν, τὴν ἐναγκαλίζεται ὡς ζῶσαν, τὴν ἀσπάζεται μὲ σεβασμὸν ἁμαρτάνει ταῦτα πράττων; Πῶς λοιπὸν ἁμαρτάνει ὅταν θεωρῶν τις τὰς φωτογραφίας, τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων Μαρτύρων, τῶν ἁγίων Πατέρων, διὰ τῶν αἱμάτων τῶν ὁποίων διειτηρήθη ἡ Εὐσέβεια, ἐναγκαλίζεται καὶ ἀσπάζεται αὐτὰς μὲ ἀγάπην καὶ σεβασμὸν;

Πῶς νὰ μὴ σεβώμεθα τὰ λείψανα ἄλλα καὶ ἀντικείμενα ἁγίων ἀνδρῶν, ἐφ' ὅσον ταῦτα διὰ τῆς ἐνοικουσίας ἐν αὐτοῖς χάριτος, νόσους θεραπεύουν, δαίμονας ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκδιώκουν, καὶ νεκροὺς ἐγείρουν, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν; Ταλαίπωροι Προτεστάνται! Πόσον μακρὰν τῆς Ἀλη-

ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΚΑΤΑ ΜΕΘΥΟΝΤΩΝ

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ)

Ἄσωτοι νέοι ὀνομάζονται ἐκείνοι, οἵτινες, ἀφοῦ γίνωσι κύριοι τοῦ πατρικοῦ πλοῦτου, διασπείρουσιν αὐτὸν ἀφειδῶς καὶ ἀσυλλογίστως, μὴ διακρίνοντες εἰς ποῖον πρέπει νὰ δώσωσι, καὶ πότε νὰ δώσωσιν, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε καὶ ἐνδύματα καὶ χρυσὸν καὶ ἀργύριον καὶ ὅλον τὸ πατρικὸν χρῆμα σπαταλῶσιν εἰς ἀσώτους καὶ ἀσελεγεῖς γυναῖκας. Παρόμοιον κακὸν εἶναι ἡ μέθη· ἀφοῦ γίνῃ κυρία τῆς διανοίας τοῦ μεθύοντος καὶ αἰχμαλωτίσῃ τὴν κρίσιν, ὅλα τὰ νοήματα μὲ ἀπερισκεψίαν καὶ χωρὶς ἀκριβείαν ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ ἐκστομίζῃ. Ὁ μεθύων δὲν ἡξεύρει τί πρέπει νὰ εἴπῃ, τί νὰ σιωπήσῃ, ἀλλὰ τὸ στόμα του εἶναι ἀπύλωτον μέχρι τέλους· ἐμπόδιον δὲν ὑπάρχει, οὔτε περιορισμὸς εἰς τὰ χεῖλη του· ὁ μεθύων δὲν ἡξεύρει νὰ οἰκονομήσῃ τοὺς λόγους του μὲ κρίσιν, δὲν ἡξεύρει νὰ διαθέσῃ τὰς πολλὰς του γνώσεις, δὲν ἡξεύρει ἄλλα μὲν νὰ κρύψῃ, ἄλλα δὲ νὰ φανερώσῃ, ἀλλ' ὅλα χωρὶς ἐξαίρεσιν ἐξέρχονται καὶ γίνονται γνωστά. Ἡ μέθη εἶναι ὡς νὰ γίνῃται τις θεληματικῶς παράφρων, ὡς νὰ προδίδῃ τὸ λογικὸν του· ἡ μέθη εἶναι συμφορὰ καταγέλαστος, νόσημα τὸ ὁποῖον χλευάζεται, δαίμων ἀχαλίνωτος, χειρότερα καὶ τῆς παραφροσύνης. Θέλεις νὰ μάθῃς ὅτι ὁ μεθύων εἶναι καὶ τοῦ ἔχοντος δαιμόνιον χειρότερος; Ἐκείνον, ὅστις ἔχει δαιμόνιον ὅλοι ἐλεοῦμεν, τὸν δὲ μέθυσον μισοῦμεν· μαζί μὲ ἐκείνον λυπούμεθα καὶ ἡμεῖς, ἐνῶ κατὰ τοῦ ἄλλου ὀργιζόμεθα καὶ ἀγανακτοῦμεν. Διὰ τί ἄραγε; Διότι εἰς ἐκεῖνον τὸ πάθος προσέρχεται ἔξωθεν, εἰς τοῦτον δὲ ἐξ ἰδίας ἀμελείας· εἰς ἐκεῖνον, ἐξ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν τῶν δαιμόνων, εἰς τοῦτον δὲ διότι τὸ λογικὸν ἀφῆκεν αὐτόν· καὶ τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἔχοντα δαιμόνιον πάσχει ὁ μεθύων ὁμοίως φέρεται ἄνω κάτω, ὁμοίως ἔχει ἐξέλθει τῶν φρενῶν του, ὁμοίως πίπτει κατὰ γῆς, ὁμοίως διαστρέφει τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν, ὁμοίως ἐπὶ τῆς γῆς κείμενος ὡς ὀψάριον κινεῖται. Ἀφροῦς ἐκ τοῦ στόματος ἐκβάλλει καὶ τοιουτοτρόπως χύνει ἔξω σίελον σήψεως καὶ τὸ στόμα εἶναι πληρὲς δυσωδίας ἀφροήτου. Ὁ τοιοῦτος εἶναι εἰς τοὺς φίλους ἀηδής, εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἀντικείμενον γέλωτος, περιφρονημένος ὑπὸ τῶν δούλων, εἰς τὴν γυναῖκα δυσάρεστος, εἰς ὅλους φορετικὸς, τῶν ἀλόγων αὐτῶν ἀηδέστερος.

Τὰ ἄλογα πίνουσιν, ἕως οὗ διψῶσι καὶ πέραν τῆς χρείας δὲν προχωροῦσιν· οὗτος δὲ ἀφίνων τὰ πάθη του ἀτιμώρητα ἐξέρχεται τῶν ὀρίων τῆς ἐπιθυμίας καὶ γίνεται τῶν ἀλόγων κτηνῶν ἀλογώτερος· καὶ τὸ παραδοξότερον, ὅτι νόσημα, τὸ ὁποῖον ἔχει τόσα κακὰ καὶ τόσας συμφοράς, οὐδὲ ὡς ἔγκλη-

μα θεωρεῖται, ἀλλ' εἰς τὰς τραπέζας τῶν πλουσίων γίνεται διαγωνισμὸς ὑπὲρ τῆς ἀσχημοσύνης ταύτης καὶ προσπαθοῦσι μὲ πολλὴν προθυμίαν, τίς νὰ φανῇ τοῦ ἄλλου ἀνώτερος, ποῖος ν' ἀποδείξῃ τὸν θαυτὸν του νικητὴν, ποῖος νὰ προξενήσῃ περισσότερον γέλωτα, ποῖος περισσότερον νὰ καταστήσῃ τὰ νεῦρα τῶν παρακαθημένων ἀκράτητα εἰς τοὺς μωροὺς γέλωτας, ποῖος περισσότερον νὰ ἐξαντλήσῃ τὴν δύναμίν του, ποῖος νὰ παροργίσῃ πλεον τὸν Θεόν· καὶ ἐν γένει βλέπει τις ἐκεῖ δυστυχῶς στάδιον καὶ ἀγῶνα διαβολικόν. Ὁ μεθύων εἶναι ἀθλιώτερος τῶν νεκρῶν· διότι ἐκεῖνος μὲν κεῖται ἀναίσθητος καὶ πρὸς τὰ καλὰ καὶ πρὸς τὰ κακὰ μὴ λαμβάνων μέρος· οὗτος δὲ εἶναι ἐπιτήδειος διὰ νὰ ἐργάζεται τὰ κακὰ, καὶ ἀφοῦ κατέχωσε τὴν ψυχὴν ἐντὸς τοῦ σώματος ὡς εἰς μνήμη, φέρει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὸ σῶμα. Εἶδες πῶς ὁ μέθυσος εἶναι τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἔχει δαιμόνιον ἀθλιώτερος; πῶς εἶναι καὶ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὁ τοιοῦτος πλεον ἀναίσθητος;

Ο ΚΗΡΟΣ

Λυπηρὰ ὄντως ἡ ἐπικρατοῦσα πρὸς τὸ θεῖον ἀσέβεια, προκειμένου περὶ τοῦ προσφερομένου αὐτῷ κηροῦ, πᾶν ἄλλο ὄντος ἢ κηροῦ. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ ἄνθρωπος προσέφερεν εἰς τὸν Θεόν του θυσίας εἴτε ἐκ τῶν ζώων, εἴτε ἐκ τῶν καρπῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξέλεγε τὰ πολυτιμώτερα τῶν εἰδῶν. Ἐκ τῶν Ἱερῶν δὲ Γραφῶν διδασκόμεθα, ὅτι τοῦ Ἀβελ ἡ θυσία, ἡ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων σφαγίων προσφερθεῖσα, ἐγένετο παρὰ τῷ Θεῷ εὐπρόσδεκτος, ἡ δὲ τοῦ Κάιν, ἡ ἐκ κατωτέρας ποιότητος καρπῶν προσφερθεῖσα, ἀπερρίφθη. Ἡ διδασκαλία αὕτη διατὶ δὲν μᾶς συντελεῖ προκειμένου νὰ δώσωμεν τὴν προσφορὰν τοῦ κηροῦ εἰς δόξαν Θεοῦ; Κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ Πάσχα τὸ κακὸν καθίσταται ἀνυπόφορον. Παραφίνη, στεατίνη καὶ προϊόντα τῆς υποστάσεως τοῦ πετρελαίου μεταμορφώνονται ὑπὸ τῶν κηρεμπόρων εἰς λαμπάδας, αἱ ὁποῖαι ὅταν ἀναφθῶσι μεταβάλλονται εἰς δαυλοὺς καὶ εἰς ἡφαίστεια καπνίζοντα. Ἡ ἀναδιδόμενη ἐξ αὐτῶν δυσώδης αἰθάλῃ καθίσταται οὐ μόνον πνιγηρά, εἰσερχομένη εἰς τοὺς πνεύμονας διὰ τῶν πνιγηρῶν καὶ τοῦ λάρυγγος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ καταστρεπτικὴ τοῦ ἱεροῦ στολισμοῦ τοῦ Ναοῦ, διότι ἐπικάθεται ἐπὶ τῶν ἱερῶν Εἰκόνων καὶ τῶν τοίχων καὶ τῶν λοιπῶν ἱερῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀμανθάνει καὶ κηλιδώνει κατὰ τρόπον ἐνίοτε ἀνεξίτηλον. Καὶ εἶναι νὰ ἀπορῇ τις πῶς δὲν τὸ αἰσθάνονται τὸ ἄτοπον οἱ προμηθευταὶ τοιαύτης ἀκαθάρτου ὕλης. Πιστεῖουν ἄραγε ὅτι τὸ προσφερόμενον δῶρόν των πρὸς τὸν Θεόν εἶναι τὸ καλύτερον; Καὶ δὲν νομίζουν ὅτι εἶναι μυριάκις προτιμώτερον, ἂν φεῖδωνται ἐξόδων, νὰ προσφέρουν μικρὸν μὲν κηρόν, ἀλλὰ καθαρὸν, παρὰ νὰ προσκομίσουν τὸν μέγαν πνιγηρὸν δαυλὸν τῆς παραφίνης, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, πόσον μᾶλλον ὁ

θείας εὗρίσκεσθε! Σὰς ἐτύφλωσεν ἡ οἰησίς! Τυφλοὶ δὲ ὄντες ἰσχυρίζεσθε ὅτι βλέπετε! Πόσον ἀρμόζουν εἰς ὑμᾶς οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους πρὸς τοὺς Φαρισαίους εἶπεν ὁ Κύριος. «Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχατε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει». (Ἰωάν. 9,41).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ - ΤΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΥ

Ἡ ὑπηρεσία τῆς Συντάξεως τοῦ ἀνὰ χεῖρας περιοδικοῦ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐσκέπτετο νὰ ἐκθέσῃ ἐν συνεχείᾳ πρὸς ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν του, τὰ ἀφορῶντα τὸν βίον καὶ τὴν δόξιν τοῦ ἐν Ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, τοῦ Ναζιανζήνου λεγομένου, ἀλλ' ἡ ἐξέυρεσις ἱστορικῶν πηγῶν καὶ ἄλλων αὐθεντικῶν μαρτυριῶν, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ὅσον ἐνεστὶ πιστὴν ἀπεικόνισιν τοῦ μεγάλου τούτου Πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας, ὅστις θεωρεῖται ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ἐκ τῶν πράξει καὶ θεωρίᾳ ἀπαραμίλλων μυσταγωγῶν τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς τελειότητος καὶ τῆς θύραθεν σοφίας, καθυστέρησε τὴν πραγμάτων τῶν σκέψεών μας.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ πολυμερὴς καὶ πολύπλευρος ἔρευνα τῶν ἱστορικῶν, πολλὰ τὰ θαυμαστὰ καὶ ἐξαισια ἐφῆρεν εἰς φῶς τῆς δημοσιότητος κατὰ καιροῦς. Καὶ τοῦ ἁγίου τούτου Πατρὸς τὰ ἔργα, ὅσα εἰς δόξαν Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας κατ'ὀρθώθησαν, ἐξυμνήθησαν προσηκόντως καὶ διὰ παντὸς τρόπου ἀπὸ παλαιῶν καὶ νεωτέρων τιμῶντας τὴν μνήμην του. Πλὴν ἴσως δὲν θὰ ἦτο κοινοτοπία ἐὰν καὶ αἱ στήλαι τοῦ περιοδικοῦ μας ἐν ὀλίγοις ἀσχοληθῶσι περὶ τοῦ μεγάλου τούτου Διδασκάλου τῆς Ἐκκλησίας, διότι τὰ τῶν Ἀγίων ἅθλα ἐν πραγματικότητι ἐπιβεβαιῶσι τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐν θεωρίᾳ κηρυττομένων. Οὕτω προοιμιαζόμενοι εἰσερχόμεθα εἰς τὸ θέμα :

*

Ὁ θεῖος Γρηγόριος ἐγεννήθη περὶ τὸ 328 ἔτος. μ.Χ. εἰς πόλιν τινὰ τῆς Καππαδοκίας Ἀριανζὸν ὀνομαζομένην, καὶ ἥς τὸ ὄνομα κατὰ τινὰς σημαίνει ἀγρόν, γῆν ἀγαθὴν. Ἡ Ἀριανζὸς ἦτο πλησίον τῆς Ναζιανζοῦ, πόλεως ἐπισήμου, ἥτις παλαιότερον ὀνομαζέτο Διοκαισάρεια, ἴσως διότι ἐκεῖ που πλησίον ὑπῆρχεν εἰδωλολατρικὸς τις Ναὸς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διὸς.

Ἡ Καππαδοκία ἐξ ἀρχαίων χρόνων ἦτο χώρα, ἥτις ἐκαλλιέργησε τὴν παιδείαν καὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, καὶ εἰς αὐτὴν διέτριβον πολλοὶ Ἕλληνες φιλόσοφοι καὶ διδάσκαλοι. Ὁ δὲ χριστιανισμὸς ἐκεῖ σπαρείς εὖσε γόνιμον ἔδαφος καὶ ἀνέδειξεν ἄνδρας διαπρέφαντας ἐν ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ. Ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας ἀπληθάντισε πολλὰ ὀνόματα ἀνδρῶν δοξάσαντα τὴν Καππαδοκίαν. Φιρμιλιανὸς ἐπίσκοπος Καισαρείας, Γρηγόριος ὁ θαυματουργὸς ἐπίσκοπος Νεοκαισαρείας, Λεόντιος καὶ Εὐσέβειος Καισαρείας, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Νύσσης, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἀρέθας καὶ πλείστοι ἄλλοι Πατέρες, βλαστοὶ τῆς χώρας τῶν Καππαδόκων, θ' ἀπο-

τελὺν τὸ αἰώνιον σέμνωμα αὐτῆς.

Ἡ πρωτεύουσα τῆς Καππαδοκίας Καισάρεια ἐτιμήθη μετ' ὀνόματι Ἐπισκόπου, ὅστις ὑπὸ τῆς Δ' Οἰκουμένης Συνόδου τῷ 451 συνελθούσης ὀνομάσθη «Μητροπολίτης ὑπερτίμος ὑπερτίμων» πρωτόθρονος ὑπὸ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἔχων καὶ παλαιὸν πρὸ νόμιμον νὰ χειροτονῇ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον (τὸν λεγόμενον Καθολικόν) τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ γονεῖς τοῦ Γρηγορίου ἀνῆκον εἰς τὰς εὐγενεστέρας καὶ εὐπορωτέρας οἰκογενεῖας τῆς Χώρας. Ὁ πατήρ του ὀνομαζέτο ἐπίσης Γρηγόριος καὶ ἡ μήτηρ του Νόννα. Ὁ Γρηγόριος ὡς πρῶτος υἱὸς ἔλαβε τὸ αὐτὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, διότι ἦτο τότε σύνηθες, τὰ πρωτότοκα τέκνα τῆς οἰκογενείας νὰ λαμβάνουν τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός. Ὁ Γρηγόριος εἶχε καὶ ἕτερον ἀδελφὸν μικρότερον, Καισάριον ὀνομαζόμενον, καὶ ἀδελφὴν Γοργονίαν, πρὸ τοῦ Γρηγορίου τεχθεῖσαν καὶ φέρουσαν τὸ ὄνομα τῆς ἐκ μητρός μάμης.

Ἐκ τῆς ἱστορίας γνωρίζομεν, ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Γρηγορίου Νόννα ἦτο θυγάτηρ πλουσίου εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου οἰκογενείας καὶ ὅτι ἐδέχθη νὰ σύζευχθῇ τὸν ἐπίσης πλουσίου οἰκογενείας γόνον Γρηγόριον, μολοντί μὴ εἰσέτι εὐσεβῆ χριστιανὸν ἀλλὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ δόγμα τῶν ὑψισταρίων, ὅπερ δόγμα ἀπετέλει θρησκείαν μὴ χριστιανικὴν, ἀλλὰ κράμα ἰουδαϊσμοῦ καὶ ἐθνισμοῦ, καθ' ἣν ἐλατρεύετο μὲν εἰς Θεὸς μόνος ἀληθινός, ὁ Ὑψιστος, ἐξ οὗ καὶ Ὑψιστάριοι οἱ λατρεύοντες αὐτὸν ἐκαλοῦντο, ἀλλὰ ἐτιμῶντο ἰδιαζόντως καὶ συγχρόνως μετὰ τοῦ τοιούτου Ὑψίστου, τὸ φῶς καὶ τὸ πῦρ, ἐτηροῦντο δὲ καὶ αἱ περὶ σαββάτου καὶ βρωμάτων μωσαϊκαὶ διατάξεις, ἀπεκλείοντο ὅμως αἱ θυσίαι καὶ ἡ λατρεία τῶν εἰδώλων.

Ἡ Νόννα ἐδέχθη νὰ καταστῇ σύζυγος τοιούτου ἀνδρὸς ἐλπίζουσα νὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς εὐσέβειαν καὶ ἐπίγνωσιν τοῦ ἀποκαλυφθέντος ἀληθινοῦ Θεοῦ τῶν χριστιανῶν, διὰ καταλλήλου διδασκαλίας καὶ διαφωτίσεως μετ' ἡν πάροδον τοῦ χρόνου, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν διδασκαλίαν τοῦ θείου Παύλου. «*Εἰς τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ; μὴ ἀφίετω αὐτήν. Καὶ γυνή, ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς μὴ ἀφίετω αὐτόν...* Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;». Ταῦτα διενθυμούμενη ἡ ἐνάρετος Νόννα καὶ πάντοτε ἐνηχον ἔχουσα εἰς τὰ ὦτα τὴν ἐνθαρρυντικὴν ταύτην τοῦ θείου Παύλου ἐρώτησιν «*τί οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις;*» ἑσπερὲς τὸ συνοικέσιον μετὰ τοῦ μὴ μὲν ὁμοπίστου ἀνδρὸς, ἀλλ' ὡς δ' ὅμως ἐναρέτου καὶ ἀγαθοῦ τῇ διαθέσει καὶ τῷ φρονήματι, πάντοτε πᾶσαν ἐπιζητοῦσα εὐκαιρίαν ἵνα χειραγωγήσῃ αὐτὸν πρὸς ὁδοὺς σωτηρίας.

Ὁ θεῖος Γρηγόριος συγκινητικώτατα περιγράφει τοὺς γενναίους ἀγῶνας, οὓς κατέβαλεν ἡ μήτηρ του πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνδρὸς τῆς, εἰς τὸν ἐπιτά-

Θεός, ἀηδιάζουσι; Δὲν γνωρίζουσιν, ὅτι πάντοτε ἡ ποιότης ἐκτιμᾶται καὶ οὐχὶ ἡ ποσότης; Πρὸς ἄνθρωπον, ὅταν προσφέρωμεν δῶρον, ἐκλέγομεν τὸ καλύτερον, ἵνα καταστήμεν εὐάρεστοι εἰς αὐτόν; πρὸς τὸν Θεόν, θὰ εὕρωμεν τὸ εὐτελέστερον καὶ τὸ βδελυρότερον; Τότε, ἀνάλογος θὰ εἶναι καὶ ἡ παρ' Αὐτοῦ ἀντιμισθία.

φιον λόγον πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἐκφωνηθέντα παρούσης τῆς μακαρίας μητρός του καὶ αὐτοῦ τοῦ φίλου του μεγάλου Βασιλείου. Καὶ ὡς τὸν ἀκούσω μεν ἐπ' ὀλίγον.

«Καθὼς, λέγει, ὁ ἥλιος λίαν εὐχαρίστως ρίπτει ἀκτίνας τὴν πρωΐαν, κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν θερμότερος καὶ φαιδρότερος καθίσταται, οὕτω καὶ αὐτὴ ὑποδεικνύουσα ἀπ' ἀρχῆς οὐχὶ μικρὰ τὰ ἐκ τῆς εὐσεβείας προτερήματα, διὰ τελειότερου φωτὸς ἐπὶ πλείον ἔλαμψεν ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ συζύγου προνοίᾳ. Τότε λοιπὸν κέντρον οὐ μικρὸν πρὸς εὐσέβειαν εἶχεν αὐτήν, ἄνωθεν καὶ ἐκ προγόνων οὖσαν φιλόθεον καὶ φιλόχριστον καὶ πατρῶον κληρὸν κληρονομήσασαν τὸ πλοῦτον τῶν ἀρετῶν. Ἐνεκα δὲ τῆς ὑπερβολικῆς ταύτης πίστεως μὴ ἀνεχομένη νὰ εἶναι συγγικῶς συνδεδεμένη μετ' ἀνδρὸς θρησκευτικῶς διαφωνοῦντος, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἀδυνατούσα νὰ διατηρήσῃ ἀπάθειαν, ἣ ἐν ἄλλοις γενναιοτάτῃ, τὸ νὰ εἶναι δηλαδὴ ἐξ ἡμισείας μόνον συνηνωμένη μετὰ τοῦ Θεοῦ ἔνεκα τῆς ἀπιστίας τοῦ ἰδίου συζύγου, καὶ ἐπιποθοῦσα καὶ τὴν πνευματικὴν ὁμοφροσύνην καὶ σύμνοιαν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας προσέπιπτεν εἰς τὸν Θεὸν καὶ προσηύχετο καὶ παρ' αὐτοῦ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνδρὸς ὡς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξήτει διὰ πολλῶν νηστειῶν καὶ δακρύων. Συγχρόνως δὲ προσέκειτο τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ διαφόρων τρόπων ἐπιδιώκουσα, ἵνα κερδήσῃ αὐτόν, δι' ὀνειδισμῶν, διὰ νουθεσιῶν, διὰ περιποιήσεων, διὰ ψυχρότητος, τὸ δὲ μέγιστον, διὰ τοῦ οἰκείου τρόπου καὶ παραδείγματος τοῦ θερμότερου διὰ τὴν εὐλάβειαν, δι' οὗ μάλιστα ἡ ψυχὴ κάμπτεται καὶ μαλάσσεται ἐκουσίως βιαζομένη καὶ παροτρυνόμενη εἰς τὴν ἀρετὴν. Ἐμελλε δὲ πάντως ἵνα κοιλάνῃ τὴν πέτραν ἢ πάντοτε καταπίπτουσα καὶ πλῆττουσα ραβδὶς τοῦ ὕδατος καὶ σὺν τῷ χρόνῳ κατορθώσῃ τὸ ἐπιζητούμενον... Εἰς δὲ τὸν σύζυγον συνήργει πρὸς σωτηρίαν καὶ ὁ λογισμὸς δεχόμενος ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ τῆς θεραπείας τῆς γυναικὸς φάρμακα, συνήργει δὲ καὶ ὕρασις ὀνείρων, δι' ὧν πολλάκις εὐεργετεῖ ὁ Θεὸς ψυχὴν σωτηρίας ἀξίαν... Ἐφάνη λοιπὸν καθ' ὕπνους ὅτι ἔπαλλεν ἐκ τῶν τοῦ θείου Δαυὶδ ἐκεῖνο τὸ μέρος. **«Εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα»**, καίτοι οὐδέποτε ἄλλοτε, καὶ ἐνῶ πολλάκις ἐπιμόνως παρεκάλει αὐτόν ἢ σύζυγος, ἐδέχθη ἵνα ψάλῃ τι ἐκ τῶν τοῦ Δαυὶδ. Ἐκπλήσσει λοιπὸν αὐτόν ἢ καθ' ὕπνον ψαλμῶδία, καὶ μετ' αὐτῆς συνεισέρχεται καὶ ὁ πόθος τῆς πίστεως. Ἀμα δὲ ὡς ἤκουσε ταῦτα ἢ πιστὴ σύζυγος, ἀρπάζει τὴν εὐκαιρίαν καὶ ἐπιδεύσασα τὴν ὄψιν αὐτῆς καθ' ὑπερβολὴν εὐχαριστημένην καὶ διὰ τῆς χαρᾶς δηλοῦσα τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας, ἐπιταχύνει τὴν σωτηρίαν, ἵνα μὴ παρεμπεσόν τι ἐμποδίσῃ καὶ ματαιώσῃ τὸ ἐπιζητούμενον. Συνέπεσε δὲ τότε νὰ διέρχωνται πλείότεροι Ἀρχιερεῖς ἐκεῖθεν ἐν οἷς καὶ ὁ Καισαρείας Λεόντιος, μεταβαίνοντες εἰς Νίκαιαν διὰ τὴν κατάκρισιν τῆς καινῆς ἀρειανῆς δοξασίας. Εἰς τούτους λοιπὸν συμπραττοῦσης τῆς συζύγου παραδίδεται ὁ Γρηγόριος καὶ ὁμολογεῖ τὸν πόθον καὶ ζητεῖ παρ' αὐτῶν τὴν σωτηρίαν».

Οὕτω κατὰ τὴν ὁμολογίαν πολλῶν συγχρόνων ἢ

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΚΡΙΣΕΩΣ

Τὸ θέμα, ὅπερ ἐν βραχυτάτοις πρόκειται νὰ διεξέλθωμεν τυγχάνει πάντοτε ἐπίκαιρον, καθότι ὁ ἄνθρωπος ἀπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἐμφανισεώς του ἐπὶ τῆς γῆς ἡσχολήθη ἀνέκαθεν μετ' ἐνδιαφέροντος μετὰ τὴν διαγωγὴν καὶ τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι τῶν συνανθρώπων του, οὐδέποτε δὲ μετὰ τὰ ἀφορῶντα τὸν ψυχικὸν του κόσμον καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τοὺς φιλοσοφοῦντας καὶ σταθμίζοντας τὰ πάντα μετὰ τὸ μέτρον τῆς ἀκρας λογικῆς καὶ τῆς τελείας χριστιανικῆς ἠθικῆς, πάντες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων ἀρέσκονται εἰς τὴν κατάκρισιν καὶ τὴν καταδίκην τοῦ πέλας καὶ τὸ πλείστον τοῦ χρόνου τὸν καταναλίσκουν ἀσκόπως καταρακοῦντες τὴν ὑπόληψιν τῶν ἄλλων.

Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸς ὁ Αἰσώπειος μῦθος, ὅστις διαλαμβάνει περὶ τῶν δύο πηρῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν ἐμπροσθεν γέμει τῶν ἄλλοτρίων κακῶν, ἡ δὲ ὀπίσθεν τῶν ἡμετέρων.

Δείγμα καὶ τοῦτο τῆς τάσεως τοῦ ἀνθρώπου νὰ παρατηρῇ καὶ νὰ διυλίσῃ τὰς ἀμαρτίας καὶ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, παρορῶν τὰ ἑαυτοῦ παραπτώματα καὶ τὰς ἐλλείψεις.

Ἀναξιοπρεπὲς καὶ ἐπιζήμιόν τι εἶναι ἢ κατάκρισις, καὶ ὅμως τὴν οἰκαιοποιούμεθα καὶ τὴν καθιστῶμεν δευτέραν φύσιν.

Κρίνομεν καὶ ἐπικρίνομεν τοὺς ἀμαρτάνοντας, ἐνῶ ἡ ψυχὴ μας εἶναι πλήρης εὐπῶν καὶ παθῶν. Κατηγοροῦμεν καὶ ψέγομεν τοὺς ἀδελφούς μας, καθ' ἣν στιγμήν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην προσπάθειαν καταβάλλομεν νὰ ἀνακαινίσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, νὰ καταστῶμεν «καινὴ κτίσις».

«Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθήτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. ζ' 1). Ἐντέλλεται ἡμῖν ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς κωφεύομεν οἱ τάλανες, μὴ συμμορφούμενοι τοῖς θεοῖς προστάγμασι.

«Διό, ἀναπολόγητος εἰ, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὁ κρίνων ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράξεις ὁ κρίνων» (Ρωμ. Β' 1—2) διακηρύττει ἐξ ἄλλου, τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ θεὸς Παῦλος.

Ἀλλὰ ποῖος πείθεται καὶ ὑπείκει; ἢ τίς ἐφαρμόζει, ὅσα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν θεοπνευστῶν ἀνδρῶν ἐκηρύχθησαν; δυστυχῶς, οὐδεὶς.

Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ του κατανοεῖ, ἀλλὰ τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ του. Οὐδεὶς ἐνστερνίζεται τὸ «πρόσεχε σεαυτῷ». Οὐδεὶς ἐγκολποῦται τὸ «γνῶθι σεαυτόν». Οὐδεὶς οἰκαιοποιεῖται τὸ «ἐνδὸν σκάπτε».

Καυχώμεθα ἐνίστε, ὅτι εἴμεθα Ὁρθόδοξοι χρι-

προσέλευσις τοῦ πατρὸς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου εἰς τὴν χριστιανικὴν Ὁρθοδοξίαν λαβόντος τὸ ἅγιον Βάπτισμα περὶ τὸ 325 π. Χ. ἦτο λαμπρὸν κατόρθωμα τῆς ἁγίας Νόννης, τῆς μητρός του.

(Ἀκολουθεῖ)

στιανοί, ἀλλὰ διὰ τῶν ἔργων δεικνύμεν ἐντελῶς τὸ ἀντίθετον. Ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἡ θρησκευτικότης δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τοὺς λόγους, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ ἔργα, τὴν ἀνωτερότητα τοῦ βίου, τὴν ἀρετὴν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τι τὸν χριστιανὸν ἐξυψοῖ καὶ εἰς τὰς ὑψίστας βαθμίδας τῆς ἠθικῆς τελειώσεως ἀναβιβάζει, εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῆς κατακρίσεως.

Ὁ μὴ κατακρίνων ἔχει ἐνδελεχῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας, δι' αὐτὰς πενθεῖ καὶ ἐκζητεῖ τὸ θεῖον ἔλεος.

Ὁ μὴ κατακρίνων ἀγαπᾷ ἀνυποκρίτως καὶ ἐν τελειότητι τὸν πλησίον. Ὁ μὴ κατακρίνων εἶναι φίλος τοῦ Χριστοῦ καὶ οἰκείου τῶν ἀγγέλων. Ὁ μὴ κατακρίνων κτᾶται καὶ πλουτεῖ ἐν ἑαυτῷ παρησίαν πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς φρικτῆς ἐτάσεως θὰ ἀκούσῃ παρὰ τῶν ἀψευδестάτων καὶ παναχαράντων τοῦ Σωτῆρος χαλῶν: «εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου», οὐδὲνα κατέκρινας, οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω.

Λίαν ἐπφελὲς καὶ ψυχοσωτήριον θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς νὰ ἠρωτώμεν μετὰ τὸ πέραν ἐκάστης ἡμέρας ἡμᾶς αὐτοὺς μὲ τὸ Πυθαγόρειον ἐκεῖνο: «τί δ' ἔρρεξα; πῇ παρέβην, τί δέ μοι δέον καὶ οὐκ ἐτελέσθη».

Τοῦτο θὰ μᾶς ὠφέλει τὰ μέγιστα καὶ θὰ μᾶς ἐξήγγιζε, προϊόντος τοῦ χρόνου, ὅσον οὐδὲν ἕτερον. Θὰ μᾶς παρώθει εἰς μετάνοιαν εἰλικρινή. Θὰ μᾶς προέτρεπεν εἰς καθαρὰν ἐξομολόγησιν. Θὰ μᾶς παραινέει εἰς ὑψηλὸν βίον καὶ θὰ μᾶς ἐκαινε νὰ ἐρευνῶμεν καὶ νὰ διεισδύωμεν εἰς τὰ ἀπύθμενα βάθη τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου καὶ οὐχὶ πρὸς κατάκρισιν, πρὸς φόγον, πρὸς ὑποβίβασμόν τῆς ἀξίας τῆς προσωπικότητος τῶν ἄλλων. Ἐὰν ποθῶμεν ὁλοφύγως τὴν ψυχικὴν ἡμῶν σωτηρίαν, ἐὰν διαφλεγώμεθα ὑπὸ τοῦ διακαοῦς πόθου νὰ συμβασιλεύσωμεν τῷ Χριστῷ, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν νὰ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν, «ὃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι», ὥς ἀπομακρύνωμεν καὶ ὥς ἀποδιώξωμεν ἀπ' ἡμῶν τὸ πνεῦμα τῆς κατακρίσεως καὶ τῆς καταλαλῆς, ἔχοντες πάντοτε κατὰ νοῦν τὸ περίφημον ἐκεῖνο τοῦ Ἰσοκράτους «Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης. Κοινὴ γάρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον».

Ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ πραγματοποιήσωμεν εἰς τὸν βίον μας τὸ τοῦ Προφητάνακτος ἐκεῖνο: «Ἐγὼ δὲ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἔλεγχμους», θὰ ἤμεθα πανευτυχεῖς καὶ θὰ ἀπελαμβάνομεν ἤδη ἀπὸ τῆς παρουσίας ζωῆς μέρος τι τῆς ἀνεκφράστου χαρᾶς τοῦ παραδείσου.

Ἐντὸς τῆς σοφῆς ταύτης ρήσεως τοῦ Ποιητοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ψαλτῆρος ἐμπερικλείεται ὅλον τὸ βάθος τῆς πνευματικότητος τοῦ χριστιανοῦ, τοῦ πάντοτε σιωπῶντος καὶ μηδέποτε ἐνασχολουμένου μὲ τὸ λῖαν ἐφαμαρτον καὶ μισητὸν τῷ Θεῷ ἔργον τῆς καταλαλῆς καὶ τῆς κατακρίσεως.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἀγίων καὶ Θεοφόρων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, ὁ καταλαλὼν καὶ κατακρίνων τὸν πλησίον δὲν σώζεται ψυχικῶς εἰ μὴ δι' εἰλικρινοῦς συντριβῆς, μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως. Ὅταν δὲ ἡ κατάκρισις ἔχῃ ὥς ἐλατήριον τὸν φθόνον, τὴν μνησικακίαν καὶ τὰ ἄλλα ψυχοφθόρα πάθη,

τότε χρήζει πλείονος μετανοίας καὶ συντριβῆς πρὸς ἐξιλέωσιν καὶ κάθαρσιν τοῦ κατακρίνοντος ἀπὸ τοιούτου δυσώδους ρύπου καὶ χαλεπῆς ἁμαρτίας. Ὑπάρχον καὶ περιπτώσεις οὐχὶ σπάνιαι, καθ' αὐτὰς ἡ κατάκρισις ἐκ κακῆς συνηθείας καθίσταται νόσος ἀνίατος καὶ δυσίατος εἰς τὸν κατακρίνοντα. Οὐδὲν ἰσχύουν πλέον διὰ τὸν οὕτω νοσοῦντα αἱ συμβουλαὶ καὶ αἱ νουθεσίαι, οἱ ἔλεγχοι καὶ αἱ ἐπιτιμήσεις, ὁ φόβος τῆς κολάσεως καὶ αἱ τιμωρίαι τοῦ Ἄδου.

Θὰ πρέπει νὰ κλαύσωμεν καὶ γοερῶς νὰ στενάξωμεν ἀναλογιζόμενοι, ὅτι ὑπάρχον πολλοὶ χριστιανοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου παρατάξεως καὶ δὴ καὶ Ἱερεῖς καὶ μοναχοί, οἵτινες διὰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας δάκνουν καὶ κατεσθίουν τοὺς ἀδελφούς των οὐχὶ δι' ἄλλον τινὸς μέσου, ἀλλὰ διὰ τῆς ψυχοκτόνου κατακρίσεως.

Θὰ ἦτο δυνατόν ἐκτενὲς πραγματεία ἡ ἐκτεταμένον ἄρθρον νὰ γραφῇ ἐπὶ τοῦ ὥς ἄνω θέματος, ἀλλὰ τὰ περιορισμένα πλαίσια τοῦ περιοδικοῦ «Φωνῆ τῆς Ὁρθοδοξίας», ὡς καὶ τοῦ πενιχροῦ καὶ σμικροῦ πονηματίου τούτου δὲν τὸ ἐπέτρεψαν.

Ἐἴθε ὁ «πλούσιος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς Θεός», ὁ καὶ δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων νὰ ἐπιδαφιλῇ πλουσίως τὸν ἄνωθεν φωτισμὸν καὶ τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐν ταῖς ψυχαῖς πάντων, ὅπως δυνήθουν νὰ ἀποφύγουν τὴν κατάκρισιν, τὸ ὀλέθριον αὐτὸ πάθος καὶ στραφῶν ὀριστικῶς πρὸς τὴν ἐρευναν καὶ τὴν μελέτην τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν κόσμου.

Τοῦτο θὰ ἀπέβαιεν λυσιτελὲς οὐχὶ μόνον δι' ἓνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν Ἐκκλησίαν, ἥς τὸ κήρυγμα καὶ ἡ διδασκαλία στηρίζεται ἀρχῇθεν ἐπὶ τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον καὶ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ αὐτοῦ καὶ οὐχὶ τῆς κατακρίσεως καὶ καταρακώσεως τῆς ὑπολήψεώς του, ἔστω καὶ ἂν προδήλως ἁμαρτάνῃ καὶ ὑποπίπτῃ εἰς παντοῖα σφάλματα ὡς καὶ ἐλλείψεις.

Περατοῦμεν σὺν Θεῷ τὸ βραχὺ καὶ εὐτελὲς ἡμῶν ἄρθρον, δι' ἐλπίδος ἔχοντες ἀγαθῆς, ὅτι θὰ ἐπιδράσῃ εὐμενῶς ἐπὶ τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγινωσκόντων καὶ θὰ παραινῇ αὐτοὺς νὰ οικειοποιηθῶν τὸ πνεῦμα τῆς ἀκατακρισίας πρὸς ὄφελος τῆς ψυχῆς των, ὑπὲρ ἧς ἀξίζει νὰ θυσιάζωμεν τὰ χαμερπῆ ἡμῶν πάθη, ὑφούμενοι μεταρσίως μετὰ αὐτῶν τῶν ὑψίστων βαθμίδων τῆς ἠθικῆς τελειώσεως. Γένοιτο!

Ε. Μ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινούται διὰ πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων εἴτε διὰ ὀφειλὴν συνδρομῶν ἐφημερίδος ἢ διαφόρων ἄλλας εἰσφορὰς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἀπευθύνεται, διὰ Ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν ΜΟΝΟΝ, πρὸς τὸν Ταμίαν Ἀρχιμ. ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΝ ΚΑΛΟΣΚΑΜΗΝ, ὁδὸς Κανιγρός 32 — Ἀθῆναι.

(Ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ.)

Ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Σωτῆρος

«Εἴπωμεν ἄδελφοί καὶ τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς : συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει».

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐορτάσῃ τις τὴν μεγάλην τῶν Χριστιανικῶν ἐορτῶν, τὸ Πάσχα, μὲ τὸ μῖσος εἰς τὴν καρδίαν του· τότε μόνον θὰ γίνωμεν μέτοχοι τῶν πρὸς ἡμᾶς διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου δωρεῶν, ὅταν «ἐπακολουθῶμεν τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ».

Μεταφέρομεν ἐνταῦθα τὸν ἐξαίσιον λόγον τοῦ ἀοιδίμου Ἡλίου Μηνιάτη, τὸν ὁποῖον συνιστῶμεν νὰ μελετήσῃτε μετὰ μεγάλης προσοχῆς.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΑΓΑΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΧΘΡΟΥΣ

ΥΠΟ ΗΛΙΑ ΜΗΝΙΑΤΗ

Ἐάν, σὺ, τὸ συγχωρήσῃς, ὦ Ἰησοῦ μου, ἐγὼ ἤθελα σὲ εἰπεῖ ὅτι τοῦ λοιποῦ νὰ μὴν ὀμιλῇ τις πρὸς τοὺς ἀνθρώπους περὶ τῆς νέας σου ταύτης ἐντολῆς. Κατὰ δυστυχίαν, ὀμιλήθησαν μὲν πολλὰ περὶ αὐτῆς ἕως τώρα, χωρὶς ἄλλο τι νὰ κατορθωθῇ, παρὰ ἢ μία ἀνίσχυρος πρόφασις, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις της, ὡς ἐναντία εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς φύσεως, ἢ μία αὐθάδης ὁμολογία ὅτι δὲν θέλει τις νὰ τὴν ἐκπληρώσῃ διότι ἀντιβαίνει εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς φιλοτιμίας. Νὰ ὀμιλήσῃ λοιπὸν τις περισσότερον εἰς ὑποκείμενα, τὰ ὁποῖα ὁμολογοῦσι τὸν ἑαυτὸν των, ἢ ἀνίκανον, ἢ ἀπειθῆ, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐκθέσῃ εἰς φανερόν κίνδυνον καὶ τὸ σέβας τοῦ νόμου, καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Νομοθέτου. Τώρα εἰς τὸν Κόσμον βασιλεύουσιν ἀξιώματα ἐναντία τῶν ἰδικῶν Σου, τίποτε δὲν παραδέχεται κοινῶς περισσότερον ἀπὸ τὴν ἐκδίκησιν, ἢ ὁποῖα ὀνομάζεται, «ἡ πάθσις τῶν μεγάλων ψυχῶν». Τίποτε δὲν καταφρονεῖται γενικῶς περισσότερον, ἀπὸ τὴν συγχώρησιν τῶν ἐχθρῶν, ἢ ὁποῖα νομίζεται «οὐτιδανότης τῶν ἀδυνάτων πνευμάτων». Νὰ ἐμποδίσῃ τις εἰς ἕνα ἐνοχλημένον, τὴν ὀλεθροῦν εὐχαρίστησιν νὰ ξεθυμάνῃ τὴν ἀγανάκτησιν του, θεωρεῖται ἢ ὡς μεγάλη ἀταξία, ἢ ὡς παραπολλὴ ἀπλότης. «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς». Κύριε, ἐάν τόσον ἐπιθυμῇς νὰ ἀγαπῶνται μετὰ τῶν οἱ ἀνθρώποι, ὅς διορθωθῇ τοῦλάχιστον ὁ νόμος, καὶ πρὸ πάντων ὅς διδαχθῇ πρὸς αὐτοὺς ἐν εἶδος ἀγάπης πολλὰ ταπεινότερον! Ἄς μάθωσιν αὐτοὶ πρῶτον νὰ ἀγαπῶσι τὸν ἀγαπῶντα, διὰ νὰ ἡξεύρωσιν ἔπειτα νὰ ἀγαπῶσι καὶ τὸν μισοῦντα. Ἄς μάθωσι πρῶτον νὰ εἶναι εὐγνώμονες εἰς τὸν εὐεργέτην διὰ νὰ γνωρίζωσιν ἔπειτα νὰ εἶναι εὐεργετικοὶ εἰς ὅποιον τοὺς βλάπτει. Ἀλλὰ πῶς νὰ κηρύξῃ τις νὰ ἀγαπῶνται οἱ ἐχθροί, ὅπου δὲν ἀγαπῶνται οὔτε οἱ φίλοι, καὶ μάλιστα ἀγαπῶνται οἱ ἴδιοι ἄδελφοί; νὰ ἀνταμειβῶνται μὲ εὐεργασίας αἱ ἐνοχλήσεις, ὅπου πληροῦνται μὲ ὕδρεις αἱ εὐεργεσίαι; Ἀχ! ὅς γίνωσι πρῶτον ἄνθρωποι οἱ ἀνθρώποι, διὰ ν' ἀποκατασταθῶσιν ἔπειτα Χριστιανοί. Πρῶτον ὅς γνωρίζωσι τὰς αὐτορρυθμίσεις τῆς φύσεως, διὰ νὰ μάθωσιν ἔπειτα τοὺς κανόνας τῆς πίστεως. Δὲν εἶναι τοιοῦτοτρόπως, ἀγαπητοί μου ἀχροαταί, εἰς ἕνα αἰῶνα ὡς αὐτόν, εἰς τὸν ὁποῖον

ἡ ἐψυχράνθη παρὰ πολὺ, ἢ ἐσθέσθη τελείως ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγάπη; Μὲ ὅλα ταῦτα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θέλει νὰ ὀμιλῇται, νὰ κηρύττεται, καὶ νὰ ἐπαναλέγεται εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν Χριστιανῶν του· «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς» διὰ νὰ γνωρισθῇ πόσον αὐτὸς ἐπιθυμεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν ἐνὸς νόμου, ὁ ὁποῖος εἶναι ὅλως διόλου ἰδικὸς του. Καὶ τῶντι μήτε κἄν ἠκούσθῃ εἰς τὸν Κόσμον μία διδασκαλία, οὔτε πλέον ὀψιλή, οὔτε περισσότερον γενναία διδασκαλία ἀξία τοῦ ἀρχηγοῦ ὅπου τὴν δίδει, καὶ ἀξία τοῦ ὑπηρετοῦ του ὅπου τὴν δέχεται. Ἐκεῖνος εἶναι Θεάνθρωπος ὅπου πρέπει νὰ διδάξῃ τελείαν ἀγάπην, οὗτος δὲ εἶναι ἄνθρωπος χριστιανὸς ὅπου χρεωστῇ νὰ βάλλῃ εἰς πρᾶξιν τὴν τελείαν ἀγάπην. Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο θεμελιωνόμενος ἐγὼ, παρουσιάζομαι νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι, διὰ νὰ δεχθῶμεν τὴν διδασκαλίαν ταύτην τῆς ἀγάπης τῶν ἐχθρῶν, συντρέχει καὶ φύσις καὶ νόμος. Ἡ φύσις τὴν θέλει· ὁ νόμος τὴν προστάζει. Πρέπει νὰ τὴν ἐκπληρώσῃ κατὰ τὴν φύσιν, ὅστις θέλει νὰ εἶναι ἄνθρωπος. Χρεωστῇ νὰ τὴν ἐκτελέσῃ κατὰ νόμον, ὁποῖος θέλει νὰ εἶναι χριστιανός· εἶναι λοιπὸν διαφορετικὰ τὰ δύο μέρη τῆς ὀμιλίας μου.

Ἐγὼ δὲν θέλω διὰ τὴν ὥραν νὰ γνωρίζωμεν τί ἐκρίναν περὶ τῶν παθῶν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν φιλοσοφίαν οἱ παλαιοὶ σοφοί, καὶ ἐκεῖνοι ὅπου διδάσκουσι μὲ τὴν ἁγίαν Γραφήν, οἱ ἱεροὶ Διδάσκαλοι. Θέλω μόνον νὰ συμβουλευθῶμεν ἐκεῖνο, ὅπου ἡμεῖς αἰσθανόμεθα εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, διὰ νὰ καταλάβωμεν ὅτι τὰ πάθη μας, διὰ νὰ ἐκφρασθῶ ἀρμοδίως, εἶναι τὰς ἀσθενείαι. Ἡ φύσις ἡμῶν, ἢ ὅταν ἐπιθυμῇ, ἢ ὅταν φοβῇται, ἢ ὅταν μὲ ὁποιοῦνδήποτε ἄλλον τρόπον, βάλεται εἰς κίνησιν, τότε αὐτὴ πάσχει, τότε ὑποφέρει, διότι ταράττεται, καὶ ἐκβαίνει ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἡσυχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν συνίσταται, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ὑγεία της. Ὑποθέσατέ τὴν τεταραγμένην ἀπὸ τὴν ἐπικράτησιν ἐνὸς πάθους, τὸ ὁποῖον χαλᾷ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν καὶ βάλλει εἰς θόρυβον τὰς αἰσθήσεις· αὐτὴ τότε εἶναι ἀσθενής μὲ ἀταξίαν διαθέσεως, μὲ διεφθαρμένην ὁρεξιν καὶ θέλει ἐκεῖνο ὅπου περισσότερον ἀρέσει, καὶ ὅχι ἐκεῖνο ὅπου περισσότερον ὠφελεῖ. Αὐτὴ κάμνει ἐκεῖνο ὅπου αἰσθάνεται, καὶ ὅχι ἐκεῖνο ὅπου εἶναι ὑποχρεωμένη. Τὰ κινήματά της εἶναι παραφοραί, οἱ διαλογισμοὶ της μανίαι, ἡ ζωὴ της βάσανος. Φαντασθῇτε τὴν ἡσυχον μὲ τελείαν γαλήνην τοῦ πνεύματος, καὶ μὲ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάπαυσιν τῆς καρδίας· αὐτὴ τότε εἶναι ὕγιής, μὲ ὁρθὰ αἰσθήματα, μὲ τακτικὰς ὁρέξεις, καὶ μὲ τὸ λογικὸν ὅπου τὴν διευθύνει σταθερὰ εἰς τὴν ὁρθότητα τῶν κρίσεων, καὶ τὴν ὁδηγεῖ μὲ ἀσφαλῆ βήματα εἰς τὸν δρόμον μιᾶς ζωῆς, ἢ ὁποῖα εἶναι ὅλη ζωὴ, διότι εἶναι ὅλη ἡσυχία.

Μεταξὺ ὅμως ὅλων τῶν παθῶν ἐκεῖνο ὅπου περισσότερον μανιωδῶς τὴν ταράττει, εἶναι τὸ μῖσος μάλιστα ὅταν συντροφεύεται ἀπὸ θανατηφόρα συμπτώματα τῆς ἐκδίκησεως. Ὡς τὸ ἀσθενεῖα! Μία ἀναμμένη χολή, ἢ ὁποῖα ἐσωτερικῶς συγκινεῖ τὸ πνεῦμα, στενοχωρημένον ἀπὸ χιλίας ταραχάς, καὶ ἥτις ἀνα-

φαίνεται έξωθεν εἰς τὸ πρόσωπον, παραμορφωμένον ἀπὸ τὴν λύπην. Ἐνα μέγα βάρος ἀδηνονίας, ὅπου πίπτει ἐπάνω εἰς τὴν καρδίαν, ὅπου τὴν συγχίζει, καὶ τὴν καταπλακώνει. Μία ἑξαφίς ἐσωτερικῇ εἰς τὴν ψυχὴν, ὅπου προξενεῖ τὰς πλέον ἀλλοκότους κινήσεις. Ἐνα σκοτεινὸν θάμβωμα εἰς τὸν νοῦν, ὅπου διεγείρει μίαν τρικυμίαν διαλογισμῶν ὅλων ὁλεθρίων. Ἐνα φαρμάκι εἰς τὸ αἷμα ὅπου φαρμακεύει καὶ δε εὐχαρίστησιν, καὶ ὅπου θερμαίνει καὶ ἀνάπτει τὴν σκληρότητα. Μία θερμὴ, τώρα ψυχρὴ εἰς τοὺς φόβους, τώρα ἀναμμένη εἰς τὰς ἀνησυχίας, ἄλλοτε πονηρὰ εἰς τὰς ἐπιβουλὰς· ἀρρωστία, τὴν ὁποίαν ἕνας σοφὸς τὴν ὠνόμασε, «πάθος κακοεργικόν». Ἀλλ' ἐν- τοσούτῳ ὁ ἐκδικητικὸς ἀναγκάζομενος νὰ μισῇ ἄλλους, καταντᾷ εἰς τὸ νὰ μισῇ τὸν ἰδιὸν του ἑαυτὸν. Αὐτὸς ὑποφέρει ὑπέρμετρα, διότι δὲν θέλει νὰ ὑποφέρῃ τίποτε. Αὐτὸς θέλει νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἐχθρόν του, ἀλλὰ μὲ τὴν μέγαλὴν ζημίαν του, ὥστε, ὅταν ἐκεῖνος θέλῃ νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν τῆς ὑβρεώς του, ὁ ἐχθρὸς του εἶναι ἤδη ἐκδικημένος διὰ τὴν ἐκδί- κησιν!

Μία ταραχὴ τόσοσιν μανιώδης ἀναφέρεται εἰς τὴν ἁγίαν Γραφήν μὲ τὸ ὄνομα «πνεῦμα πονηρόν», τοῦτέστι δαιμόνιον, καὶ εἶναι ἐκεῖνο ὅπου ἐτάραττε ποτὲ τὸν Βασιλεῖα Σαουλ. (Βασιλ. α'. Κεφ. ις'). «Πνεῦμα Κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαουλ καὶ ἐνιγεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρόν». Δὲν ἐστάθη πρίγκιψ, ὁ ὁποῖος ἤθελε ποτὲ φαντασθῇ νὰ περάσῃ τὰς ἡμέρας του μὲ περισσοτέραν ἡσυχίαν. Ὑψωθείς ἀπὸ τὴν ποταπότη- τα τῶν γενεθλίων του ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἰούδα, ἡγαπημένος ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του, φοβερός εἰς τοὺς γείτονάς του, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὰς φρονί- μους συμβουλὰς ἑνὸς ὑπουργοῦ Προφῆτου, τοῦ Σα- μουὴλ, ὑπερασπιζόμενος ἀπὸ τὴν παντοδύναμον δε- ξιὰν τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἐξεστράτευεν ἐπὶ κεφαλῇς τῶν στρατευμάτων του, τί ἐδύνατο τάχα νὰ ἐπιθυμῇ, διὰ νὰ ἦναι τῶντι, ἐκεῖνο ὅπου φαίνεται τόσοσιν δύ- σκολον, δηλαδὴ βασιλεὺς καὶ εὐτυχής; Αὐτὸς ἐμίση- σε τὸν Δαβὶδ, καὶ θέλει νὰ τὸν ἐκδικηθῇ τοῦτο φθά- νει διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ τὸν πλέον δυστυχῇ ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Διὰ ἐκεῖνον τὸν φαρμακερὸν φθό- νον ὅπου τοῦ τρώγει τὴν καρδίαν, διὰ ἐκείνας τὰς σκοτεινὰς ταραχὰς ὅπου τοῦ σηκώνουσι τὴν ἀνάπau- σιν, διὰ ἐκείνας τὰς θλιβεράς ἀνησυχίας, ὅπου τὸν ὑποχρεώνουσι ν' ἀφήσῃ τὴν βασιλικὴν ἀδελφίαν, καὶ νὰ τρέχῃ εἰς τὰς ἐρήμους, διὰ ἐκείνας τὰς μανιώδεις παραφορὰς ὅπου τὸν κατασταίνουν μισητὸν εἰς τὸν λαὸν ὅλον· τί μυστήριον! Αὐτὸς δὲν εἶναι οὔτε βασι- λεύς, οὔτε ἄνθρωπος. Ἐνα μόνον πάθος, τὸν στερεῖ ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ζω- ῆς· ἐν πάθος ὅπου εἶναι, «πνεῦμα πονηρόν», ὅπου ἔρχεται ἀπὸ τὴν κόλασιν, εἰς τὴν ὁποίαν μόνον τὸ μίσος ἔχει τὸ κράτος του, καὶ ὅπου εἶναι μόνον συγ- χωρημένον εἰς τοὺς καταδικασμένους νὰ μισῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

Ἀλλὰ, ὡς ἀποδοθῇ ἡ ἡσυχία εἰς τὴν τεταραγμέ- νην φύσιν· ἰδοὺ ἀποδομένη, ὡς εἰς ἕνα ἄρρωστον, ἡ ὑγεία, καὶ αὐτὴ ἡ ἡσυχία δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εἰρήνη. Ἐκεῖνη ἡ χαροποιὰ ἀνάπau- σις ὅπου ἀπολαμβάνει ὁ φιλιωθείς Σαουλ, ἀπὸ τὸ γλυκὺν ἄσμα τῆς κιθάρας τοῦ Δαβὶδ· ἐκεῖνη ἡ μακα-

ρία γαλήνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ψυχὴ, ἐλευθέρα ἀπὸ παροξυσμοὺς πνευμάτων τεταραγμένων, καὶ ἀπὸ θρασυοὺς χολερικῶν αἰσθημάτων, αἰσθάνεται ὅλην τὴν ἡδονὴν τῆς ἀναπαυμένης ζωῆς· ἐκεῖνη ἡ φυσικὴ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος εἶναι καθ' αὐ- τὸ ἄνθρωπος, διότι δὲν εἶναι πλέον παραμορφωμέ- νος ἀπὸ τὰς παραφορὰς τῆς θηριότητος, ἀναφαίνε- ται μὲ μόνην τὴν ὄψιν τῆς φιλανθρωπίας.

Λοιπὸν, ἐγὼ λέγω. Ἐὰν εἰς τὴν φύσιν εἶναι, διὰ νὰ εἰπῶ οὕτω, φυσικώτερον τὸ νὰ ἀγαπᾷ, παρὰ τὸ νὰ μισῇ, αὐτὴ θέλει εἶναι καὶ πλέον εὐκόλος εἰς τὴν συγχώρησιν ὡς ἀποτελέσμα τῆς ἀγάπης, παρὰ εἰς τὴν ἐκδίκησιν, ἥτις εἶναι ἀποτελέσμα τοῦ μίσους. Λοιπὸν ἡ ἐντολὴ τοῦ νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθρούς, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ ἦναι ἐναντίον τῆς φύσεως, εἶναι τόσοσιν ἐπω- φελὴς εἰς αὐτήν, ὥστε κανὲν ἄλλο δὲν δύναται νὰ τὴν φυλάξῃ εἰς τὴν ὑγείαν της, καὶ ἥτις εἶναι ἡ ἡσυχία της. Ὅθεν τὸ νὰ μὴ ἐκπληρώσῃ τις μίαν τοιαύ- την ἐντολήν, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐναντιώνεται εἰς τὴν φύσιν, καὶ νὰ ὁμολογῇ ὅτι δὲν εἶναι ἄνθρωπος, ἢ ὅτι δὲν εἶναι λογικὸς.

Ἀλλὰ τὸ νὰ ὑπλίζεται τις εἰς τὴν ἐκδίκησιν, διὰ νὰ λάβῃ ἱκανοποίησιν μιᾶς ὑβρεως, δὲν εἶναι τάχα μία ἐπιθυμία, μάλιστα μία εὐχαρίστησις τῆς φύσεως; Ἐὰν τοῦτο εἶναι μία ἐπιθυμία, εἶναι ὅμως φύσεως ἀρρωστημένης, καὶ καταθλιβομένης ἀπὸ τὸ κατακυριεῖν πάθος. Καὶ ὁ θερμοασμένος ἐκεῖνος εἰς τὴν ἑξαφίαν τοῦ παροξυσμοῦ ἐπιθυμεῖ τὸ νερὸν διὰ νὰ σβύσῃ τὴν καυστικὴν δίψαν του, ἀλλὰ ἡ ἐπιθυμία του εἶναι ἄτακτος, καὶ ἐκεῖνο ὅπου ζητεῖ εἶναι φαρ- μάκι τῆς ὑγείας του, καὶ ὄχι δροσισμός τῆς καύσεώς του. Εἶναι ἀληθινὰ μία εὐχαρίστησις, ἀλλὰ φύσεως ἐνεργουμένης, τεταραγμένης ἀπὸ πνεῦμα πονηρόν, καὶ ὄχι ὀδηγουμένης ἀπὸ τὴν λογικὴν δύναμιν. Καὶ οἱ μαινόμενοι εὐχαριστοῦνται ἐνίοτε νὰ ῥίπτωνται ἀπὸ τοὺς κρημνούς, ἢ νὰ σχίζουσιν τὰς σάρκας των, καὶ κατὰ τὴν περὶ αὐτῶν παροιμίαν· «γελῶσι καὶ ἀφανίζονται». Καὶ ὅμως ἀκούεται τὸ αἷμα ἐντὸς τῶν φλεβῶν... καὶ ἀκόμη ἐκτὸς αὐτῶν, ὡς ἐκεῖνο τοῦ πρωτομάρτυρος τῶν ἀθῶων, τὸ ὁποῖον χωρὶς ζωὴν μὲν, ἀλλ' ὄχι καὶ χωρὶς αἰσθήσιν, ἐφώναζεν ἐκδίκη- σιν κατὰ τοῦ σκληροῦ ἀδελφοκτόνου. Τοιοῦτοτρόπως λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Κάιν· «φωνὴ αἵματος τοῦ ἀ- δελφοῦ σου βοᾷ πρὸς με!» (Γενέσ. Κεφ. δ'). Ἀχ! πρέπει τὸ αἷμα τοῦτο νὰ ἦναι αἷμα πολλὰ χονδρόν, νὰ ἔχῃ περισσοτέραν λάσπην, παρὰ πνεῦμα, ἀφοῦ βράζει κάτω εἰς τὴν ὄλην του καὶ δὲν ἀναβιβάζεται εἰς τὸ ὕψος τῆς γενναιότητος. Ἐκεῖνο τὸ αἷμα ὅπου φωνάζει κατὰ τοῦ Κάιν ἐκδίκησιν δὲν εἶναι τοῦ Ἀ- βελ ψυχομαχοῦντος ὅπου νὰ φωνάξῃ ἀπὸ τὰς φλέ- βας του, εἶναι τοῦ Ἀβελ τοῦ ἤδη ἀποθανόντος, καὶ τὸ ὁποῖον φωνάζει ἀπὸ τὴν γῆν. Σημειώσατε καλὰ τὸ παρὰ τῆς ἁγίας Γραφῆς λεγόμενον· «φωνὴ αἵμα- τος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς με ἐκ τῆς γῆς» (Βιβ. β'. εἰς Ἀβέλ.) Τοῦτο δὲ ἐξηγῶν ὁ Ἱερὸς Ἀμβρόσι- ος λέγει· «ὅτι δὲν λέγουσι ταῦτα, αἱ θεῖαι Γραφαὶ χωρὶς μυστηριώδη ἔννοιαν, ἀλλὰ διὰ νὰ διδαχθῶμεν ἡμεῖς ὅτι ἐν αἷμα τὸ ὁποῖον διψᾷ ἐκδίκησιν δὲν εἶναι πλέον αἷμα ἀνθρώπινον· εἶναι αἷμα λασπωμένον, εἶ- ναι αἷμα γῆινον· ἐκ γῆ».

Τέλος πάντων ἡ φύσις, θεωρουμένη εἰς τὴν ὑ- γείᾳ της κατάστασιν, καὶ εἰς τὴν εὐγένειάν της, αὐ-

τὴ δὲν ἔχει, εἰμὴ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ εἰρήνης· ἐάν αὐτὴ μισῇ, πάσχει καὶ ὑποφέρει· ἐάν δὲ ἀγαπᾷ, ἀναπαύεται καὶ χαίρει. Ἐρεθισμένη οὐσα καὶ μανι-
ώδης δὲν διαφέρει ποσὺς ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν θηρί-
ων· εἰρηνεύουσα δὲ καὶ ἀτάραχος, εἶναι ἀληθῶς τότε
φύσις ἀνθρώπινος. Καὶ τοσοῦτον ἀπέχει ἀπὸ τὴν τοι-
αύτην φύσιν (λέγει ὁ ἠθικολόγος φιλόσοφος), τὸ νὰ
βλάπτωνται οἱ ἄνθρωποι μεταξύ των, ὥστε ἀπὸ τοῦ-
τους μάλιστα μανθάνουν νὰ ἦναι ἡμεῖς τὰ ἄγρια
θηρία· «εὐπαρὰ καὶ ἀποτρόπαιος εἶναι ἡ δύναμις
τοῦ βλάπτειν, ἀλλοτριωτάτη τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὁ-
ποίου αἱ εὐεργεσίαι ἡμερόνουσιν ἀκόμη καὶ τὰ θη-
ρία». (Συνεκδ. βιβλ. 6'. περὶ ὀργῆς).

Ἡμεῖς, Κύριοι μου, εἰσακουόμεθα εὐκόλως ὅταν
θέλωμεν νὰ προφασίσωμεν τὴν παραμέλησιν τινῶν
ἄλλων ἐντολῶν, ἢ διδασκαλιῶν τοῦ Ἐδσαγγελίου, ὡς
ἐκείνην τῆς νηστείας, δι' ἧς ταπεινώνομεν τὰ σκιρ-
τήματα τῆς σαρκὸς τοῦ ἀποχωρισμὸν ἀπὸ τοὺς κο-
σμικοὺς θορύβους, διὰ ν' ἀφιερωθῶμεν εἰς τὴν προσ-
ευχὴν τῆς ἐλεημοσύνης, διὰ νὰ βοηθήσωμεν τὴν
ἐνδειαν τοῦ πλησίον. Εἶναι πιθανόν ὅτι ἡ ἀδυναμία
τῆς κράσεώς μας νὰ μὴν ἦναι ἱκανὴ νὰ βαστάξῃ
τὴν αὐστηρότητα τῆς ἐγκρατείας. Πιθανόν ὅτι αἱ
πολλαὶ ἀσχολίαι τοῦ ἐπαγγέλματός μας δὲν μᾶς συγ-
χωροῦν νὰ μένωμεν πολλὴν καιρὸν εἰς τὸν τόπον τῆς
προσευχῆς· πιθανόν ὅτι ἡ μικρὰ μας κατὰστασις μό-
λις φθάνει διὰ ἡμᾶς. Ἀλλ' ὅταν ἡμεῖς δὲν θέλωμεν
νὰ συγχωρήσωμεν μίαν ὕβριν, ποίαν πρόφασιν δυ-
νάμεθα νὰ προβάλωμεν; τί τάχα ἄλλο μᾶς λείπει,
παρὰ μόνον ἡ θέλησις; δὲν εἶναι χρεῖα μεγαλητέρας
δυνάμεως, οὔτε πλειότερας καταστάσεως. Δὲν ἀπαι-
τεῖται, εἰμὴ ἡ συγκατάνευσις τοῦ στόματός μας εἰς τὸ
αἶσθημα τῆς καρδίας μας. Ἡμεῖς ἐπλάσθημεν διὰ
τοῦτο, ἐπειδὴ εἴμεθα ἄνθρωποι· ἡμεῖς εἴμεθα μᾶς
φύσεως, ἢ ὅποια ἔχει φυσικὸν ἴδιωμα τὴν ἀγάπην.

Θεέ μου! καὶ ἂν σὺ δὲν ἔδιδες ἓνα νόμον περὶ
συγχωρήσεως τῶν ἐχθρῶν, ἔπρεπεν ἡμεῖς ἀπειράκις
νὰ τὸν κάμωμεν ἀφ' ἑαυτοῦ μας, ἀφοῦ ἡ εἰρήνη, ἡ
ἐννοια, ἡ ἀγάπη, εἶναι ἡ ἀνάπαυσις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ
μακαριότης τῆς φύσεώς μας!

Ἔως τὴν ὥρα ὁμίλησα εἰς ἀνθρώπους ἀπλῶς,
τώρα δὲ θέλω ὁμιλήσῃ εἰς Χριστιανούς, καὶ ἐπανα-
λαμβάνω «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καὶ καλῶς
ποιεῖτε τοὺς μισούντας ὑμᾶς». Ἀγαπᾶτε ναί, ὡ ἄν-
θρωποι, διότι τὸ θέλει ἡ ἰδία σας φύσις· ἀγαπᾶτε,
ὦ Χριστιανοί, διότι ὁ νόμος σᾶς τὸ προστάζει. Ἐγὼ
ἠξεύρω (μὲ φαίνεται νὰ ἀκούω τὸν Χριστὸν λέγον-
τα πρὸς τοὺς μαθητάς του) ὅτι εἶναι νόμος τῆς φύ-
σεως ν' ἀγαπᾶτε, ὅταν θέλετε νὰ ἀγαπᾶσθε καὶ σεῖς
ἀπὸ τοὺς ἄλλους· «καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ
ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. (Λουκ.
Κεφ. στ')». Ἡξεύρω ὅτι εἶναι νόμος Μωσαϊκὸς νὰ
ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον, ὅσον ἀγαπῶμεν τὸν ἑαυτὸν
μας, «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν»· θέ-
λω ὅμως νὰ δώσω καὶ εἰς τὸν ἓνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον
νόμον τὴν ἐσχάτην τελειότητα· θέλω νὰ ἀναβιβάσω
ἕως εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν τῆς τελειότητος τὴν
ἀγάπην. Ἐγὼ ἀπαιτῶ ἓνα νέον εἶδος ἀγάπης, νὰ
ἀγαπᾶτε καὶ τὸν μισούντα· ἓνα νέον εἶδος εὐγνωμο-
σύνης, ἀποδίδειν καλὸν ἀντὶ κακοῦ· «ἐγὼ δὲ λέγω
ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν καλῶς ποιεῖτε
τοῖς μισούντας ὑμᾶς». Δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν

τῶν ἀνθρώπων ὅποιος, κατὰ φυσικὸν νόμον, δὲν ἀ-
γαπᾷ, ὅσον θέλῃ νὰ τὸν ἀγαπῶσιν οἱ ἄλλοι. Δὲν εἶ-
ναι ἀπὸ τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, ὅστις κατὰ τὸν
γραπτὸν νόμον, δὲν ἀγαπᾷ τὸν πλησίον, ὡς ἑαυτὸν·
καὶ δὲν εἶναι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ὅποιος δὲν ἀγα-
πᾷ τὸν ἐχθρόν του, καὶ δὲν ἀνταμείβει τὰς ὕβρεις μὲ
εὐεργεσίας.

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν». Γνωρίζετε, Χριστιανοί· τίνας εἶναι ἡ φωνὴ αὕτη; εἶναι φωνὴ ἑνὸς Θεοῦ ὁ ὁποῖος δὲν ὁμίλησε μὲ τό-
σην μεγάλην ἔμφασιν, ὅταν ἠκούσθη ἀπὸ ὅλην τὴν
φύσιν τὴν ἐξεληθούσαν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ἀβύσσου, ἐ-
πειδὴ διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ σχέδια τῆς ὑπερτάτης σο-
φίας του εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ Κόσμου, «εἶπε καὶ
ἐγένετο». Εἶναι φωνὴ ἑνὸς ὑπερτάτου Κυρίου τοῦ παντός, ἡ ὁποία ἠκούσθη
εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἀπ' ὅλα τὰ μακά-
ρια ἐκεῖνα πνεύματα· εἰς τὴν γῆν ἀπὸ
ὅλα τὰ ἀναίσθητα καὶ ἄλογα κτίσμα-
τα, εἰς τὸν ἄδην ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀπ' αὐ-
τὸν ἀποστήσαντας δαίμονας. Εἶναι
φωνὴ ἑνὸς πατρὸς τῶν οἰκτιρῶν,
πρὸς τὸν ὁποῖον χρεωστοῦμεν διὰ χιλίους λόγους, ὅ-
λον τὸ σέβας, καὶ τὰς ἰδίας καρδίας μας. Ἐγὼ λέγω.

Αὐτὸς τὸ προστάζει, καὶ διὰ νὰ σηκώσῃ, τοὺς
φόβους ἀπὸ τὰς ψυχὰς ἵνα μὲ θάρρος ἐπιχειριζώμε-
θα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, καὶ διὰ νὰ ὑποτάξῃ ἀ-
παραιτήτως, εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἐντολήν τὴν
δυσκολίαν τῆς ἀγανακτήσεώς μας, ἐνισχύει τὴν ἐν-
τολήν του μὲ τὸ ἴδιόν του παράδειγμα. Εἰς ὅλον
τὸ πολυθασανισμένον πάθος του, ὁ
ἄπταιστος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνῶ
φραγγελοῦντες αὐτὸν τοῦ καταξέ-
σχίζουσι τὰς σάρκας καὶ ὅταν μὲ τὰς
ἀκάνθας τοῦ κατατρυποῦσι τὴν κε-
φαλὴν καὶ ἐνῶ ραπίζοντες καὶ ἐμπτύ-
οντές τον τοῦ κατασταίνουσιν ἄμορ-
φον τὸ πρόσωπον καὶ ὅταν τὸν ἐμπαί-
ζωσι καὶ συκοφαντῶσι, τέλος πάν-
των, καὶ ἕως εἰς τὴν σκληρὰν καταδί-
κην τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, αὐτὸς
δὲν ὁμιλεῖ, ἀλλ' εἶναι ὁ ἄκακος ἐκεῖ-
νος ἄμνός ὁ παρὰ τοῦ Ἡσαίου προφη-
τευθεῖς, ὅστις ἀφίνει νὰ τὸν σύρωσιν
εἰς τὴν σφαγὴν μὲ ὑπομονὴν καὶ ἀφω-
νίαν. Ὅμιλεῖ μόνον ὅταν βλέπῃ, ὅτι ὅλη ἡ φύσις
δεικνύουσα τὴν ἀγανάκτησίν της, διὰ τοῦ σκότους
καὶ τῶν σεισμῶν, ἐπικαλεῖται ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τοὺς
κερανοὺς τῆς θείας ὀργῆς κατὰ τῶν φονευτῶν του.
Ὅμιλεῖ δὲ τότε, καὶ παρακαλεῖ διὰ
τὴν συγχώρησιν τῶν αὐτουργῶν τοῦ
θανάτου του. Προφασίζει ὡς τυφλὴν ἀμάθει-
αν, ἐκεῖνο ὅπου ἦτον ἡ πλέον φρικτὴ κακουργία· καὶ
μεταξὺ τῆς τελευταίας ἀγωνίας τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία
ἤδη ἔμελλε νὰ τελειώσῃ ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν, συ-
σταίνει τοὺς ἰδίους του ἐχθρούς εἰς τὸν ἴδιον ἀναρ-
χόν του Πατέρα, πρὸς τὸν ὁποῖον παραδίδει τὸ πνεῦ-
μά του. «Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦ-
μα μου». «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδας τί ποι-
οῦσιν».

Καὶ ἀκόμη περισσότερο αὐτὸς ὄχι μόνον δίδει
τὴν ἄφεσιν εἰς τοὺς ὑβριστάς του, ἀλλὰ χάνει καὶ

αὐτὴν τὴν ἐνθύμησιν τῶν ὕβρεων. Μόλις ἦτον περασμένη ἡ τρίτη ἡμέρα, ἀφοῦ ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἀπαντήσας πλησίον εἰς τὴν κόμην τῆς Ἑμμαοῦς δύο τῶν μαθητῶν του, οἵτινες θυθισμένοι εἰς τὴν πλέον βαθεῖαν λύπην, ἐδιηγοῦντο τὴν πολύπονον ἱστορίαν του, αὐτὸς μόνος εἶναι ἀνίδεος αὐτῆς καὶ ξένος. «Σὺ μόνος (τοῦ λέγουσιν ἐκεῖνοι) παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;» (Λουκ. Κεφ. κδ). Ἐκεῖνος δέ, ὡς ἄνθρωπος ὅστις τίποτε δὲν γνωρίζει, ἀποκρίνεται πρὸς αὐτοὺς λέγων καὶ ποῖα εἶναι ταῦτα; «Εἶπε δὲ αὐτοῖς ποῖα;». Ἐκεῖνος δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τὴν ἀξιοδάκρυτον τραγωδίαν, τῆς ὁποίας αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐστάθη τὸ ἀντικείμενον. Καὶ ἐκεῖνο, ὅπου αὐξάνει τὸν θαυμασμόν εἶναι ὅτι ἠθέλησεν ὁ Σωτὴρ ἀναστηθεὶς νὰ διατηρήσῃ ἀνοικτάς τὰς πληγὰς καὶ τῶν χειρῶν, ὅπου ἐτρυπήθησαν ἀπὸ τὰ καρφία, καὶ τῆς πλευρᾶς του, τὴν ὁποίαν διαπέρασεν ἡ λόγχη, ὡς ἀναμφιβόλους ἀποδείξεις τῆς ἐνδόξου ἀναστάσεώς του. Ἀλλ' ἐνῷ αὐτὸς φέρει εἰς τὸ θεανδρικὸν αὐτοῦ σῶμα δολονένα τὰς πληγὰς, τὰς ὁποίας τοῦ ἦνοιξεν ἡ σκληρότης, δὲν θέλει νὰ κρατήσῃ εἰς τὴν ἐνθύμησιν τὸ παραμικρὸν ἴχνος τῆς ὕβρεως, τὴν ὁποίαν ὅλην, διὰ νὰ εἰπῶ οὕτω, παρέδωκεν εἰς μίαν θείαν λησμονίαν «ἀπεκρίνατο δὲ αὐτοῖς, ποῖα;».

Τώρα, χριστιανέ, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς τὸ θέαμα τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον σὲ κράζει ὁ Ἱερὸς Ἀγγουστίνος, «Ἄκουσον (λέγει) τὸν Κύριον κρεμάμενον ἐπὶ ξύλου καὶ λέγοντα ἄφες αὐτοῖς. Ἴδὲ τὸν Διδάσκαλον, ὅστις δὲν εὐχεται ὑπὲρ εὐλογούντων, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὲρ τῶν φονευτῶν του». Σὺ, λοιπόν, ὁ ὁποῖος ἐξηγοράσθης μὲ τὸ αἷμα ἐκείνου, ὅπου ζητεῖ τὴν ἄφεσιν, καὶ τὸ ὁποῖον ἔχυσε μέχρι τελευταίας σταλαγματίας, «ἄκουσον τὸν Κύριον». Σὺ ὅπου ἰατροεύθης ἀπὸ ἐκείνας τὰς πληγὰς, ὅπου ἔμειναν ἀνοικταί, ὅχι διὰ νὰ ἦναι καθρέπται τῶν ὕβρεων καὶ ἔρεθισμοι εἰς τὴν ἐκδίκησιν, ἀλλ' αἰώνιοι τύποι τῆς δόξης, καὶ λαμπροὶ χαρακτήρες τῆς ἀγιότητος, «ἰδὲ τὸν Διδάσκαλον». Ἄκουσον τὸν Κύριον ὁ ὁποῖος ἀνταμείβει τὰς προδοσίας μὲ ἀσπασμούς, τὰς ὕβρεις μὲ εὐλογίας, τὰ πάθη μὲ τὴν συγχώρησιν, τὸ μῖσος μὲ τὴν ἀγάπην. «Ἴδὲ τὸν Διδάσκαλον», ὁ ὁποῖος κρεμάμενος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ παρακαλεῖ διὰ ἐκείνους ὅπου τὸν ἐκάρφωσαν εἰς τὸν Σταυρόν, ὁ ὁποῖος, ἐνῷ αἰσθάνεται ὅλον τὸ βάρος τῶν πόνων, δὲν ἔχει οὐδεμίαν συναίσθησιν διὰ τοὺς ὕβριστάς· ὁ ὁποῖος, ὅταν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ὑποφέρει, ἠθέλησε νὰ τελειώσῃ καὶ πᾶσα ἀνάμνησις τῶν παθημάτων του· ὁ ὁποῖος, ἐνῷ ἔχει εἰς τὰς πληγὰς του τὰ ἐνθυμητήρια τοῦ πάθους του, δὲν ἔχει τὴν ἐνθύμησιν ὅτι ὑπέφερε. «Ὁθεν ἐὰν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ἐσῆκωσε τὴν ζωὴν τῶν φιλάτων σου μὲ τὰ ὅπλα του, ἐραδιοῦργησεν ἐναντίον τῆς ἰδικῆς σου, μὲ τὰς ἐπιβουλάς· ἐπλήγωσεν εἰς τὸ ζωηρότερον μέρος τὴν τιμὴν σου μὲ τὰς σκοφαντίας του, σοῦ ἀφαίρεσε τὴν τελευταίαν μερίδα τῆς περικοπῆς σου μὲ τὰς ἀρπαγὰς του· σὲ ἔδωκεν ὅλας τὰς αἰτίας νὰ τὸν μισῇ, καὶ σὺ ἔχεις εἰς τὰς χειρὰς ὅλην τὴν δύναμιν νὰ τὸν θλάψῃς· ἄχ! ἄκουσον πρῶτον τὶ σὲ προστάζει ὁ ὑπέρτατος Κύριός σου, «ἄκουσον τὸν Κύριον». Παρατήρησον ἐκεῖνο ὅπου ἔκαμεν εἰς παρομοίαν περιστάσεις ὁ θεῖος σου Διδάσκαλος· «ἰδὲ τὸν Διδάσκαλον». Ἄκουσαι, ἰδέ, καὶ ἔ-

πειτα εἰπὲ πρὸς αὐτόν· ἀδελφέ, ἐγὼ εἶμαι ὕβρισμένος, ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος καὶ πρέπει νὰ ὑπακούσω εἰς τὸ λογικόν· σὺ μοῦ εἶσαι ἐχθρὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ μῖσος πρὸς τοὺς ἐχθροὺς εἶναι ὁ πιστότερος καθρέπτης τῶν ἐλαττωμάτων μας, θεωρῶν σε ἐγὼ πρέπει, περισσότερο ἀπὸ ἐσὲ νὰ βδελύττωμαι τὸν ἑαυτόν μου, καὶ διὰ τοῦτο χρεωστῶ μᾶλλον νὰ διορθωθῶ παρὰ νὰ ἐκδικηθῶ. Ἐγὼ εἶμαι καταφρονημένος, ἀλλ' εἶμαι ἐνταυτῷ καὶ χριστιανός, ὅπου πρέπει νὰ εἰσακούσω τὸ Εὐαγγέλιον. Σὺ εἶσαι ἐχθρὸς μου, ἀλλὰ φέρεις εἰς τὸ μέτωπον τὸν χαρακτήρα τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ ὅπου σὲ ἔπλασε. Σὺ ἔχεις εἰς τὴν ψυχὴν τὸ σημεῖον τοῦ αἵματος ἐκείνου τοῦ Θεοῦ ὅπου σὲ ἐξηγόρασεν· ἐγὼ πρέπει νὰ σεβασθῶ καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο διὰ νὰ μὴν ὑβρίσω τὴν Θεότητα. Ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν ἦσαι, ὁ Θεὸς σὲ ἀγαπᾷ. Ὁ Θεὸς θέλει νὰ σὲ ἀγαπᾷ καὶ ἐγώ, καὶ μὲ ὑπόσχεται νὰ ἀγαπήσῃ καὶ ἐμὲ τόσον, ὅσον θέλω ἀγαπήσῃ σέ. Ἐγώ, λοιπὸν σὲ ἀγαπῶ, καὶ θέλω σχεδὸν ἀγαπήσῃ τὸν ἴδιον Θεόν σου, ἐὰν ἡμεῖς ἄξιος τῆς θείας ἀγάπης. Ὑπαγε, ἐγὼ σὲ συγχωρῶ μὲ τὴν ἀλήθειαν, καὶ χωρὶς ὑπόκρισιν, χωρὶς ἐπιφύλαξιν ἐκδικήσεως. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσυγχώρησε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, «παρατήρῃ τὸν Διδάσκαλον». Ἐὰν ἐγὼ δὲν ὑπακούω τὴν ἐντολήν του, ἐὰν δὲν μιμῶμαι τὸ ἴδιον του παράδειγμα, ἐγὼ εἶμαι ἀνάξιος νὰ φέρω τὸ ὄνομά του.

Καὶ ἀληθινά, Κύριοί μου, δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ὀνομάζεται χριστιανός, ὅστις δὲν ἔχει καρδίαν νὰ ἐκπληρώσῃ ἕνα νόμον, ὁ ὁποῖος εἶναι νόμος ξεχωριστὸς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ μόνον διακριτικὸν χαρακτηριστικὸν τοῦ χριστιανισμοῦ «ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί, ἐστέ, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις». (Ἰωάν. ιγ'). Περὶ τοῦ νόμου τούτου ὁμιλῶν ὁ Τερτυλλιανὸς λέγει· «ὁ θησαυρὸς τοῦ Χριστιανοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ μέγιστον τοῦτο τῆς πίστεως μυστήριον». (Βίβλ. περὶ ἀγάπης. Κεφ. γ').

Ἄχ! Κύριοί μου, ἂς κάμωμεν μικρὰν σκέψιν· εἰς τὸ νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθροὺς μας, μᾶς προσκαλεῖ ἡ φύσις, ἡ ὁποία τὸ θέλει· μᾶς υποχρεώνει ὁ νόμος, ὁ ὁποῖος τὸ προστάζει. Ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντισταθῶμεν εἰς τὰς φωνὰς τῆς φύσεως, ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ παραιτήσωμεν τὸν χαρακτήρα τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄχ! δὲν ἠμποροῦμεν νὰ παρακούσωμεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ νόμου μας, ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ χάσωμεν τὸν χαρακτήρα τοῦ χριστιανισμοῦ. Καὶ ἐν συντόμῳ, χωρὶς ἀγάπην ἡμεῖς δὲν εἴμεθα οὔτε ἄνθρωποι, οὔτε Χριστιανοί. Ὁ μακάριος Παῦλος τὸ βεβαιώνει καὶ διὰ τὸν ἴδιόν του ἑαυτὸν λέγων· «ἐὰν ἀγάπην μὴ ἔχω οὐδὲν εἰμι» (Α' πρὸς Κορ. ιγ')· φύσις ἀνθρωπίνη σκληρά! σὺ ἀντιστέκεσαι εἰς ἑαυτήν, ἐὰν ἀντίκῃσαι εἰς ἕνα νόμον τοιοῦτον! Νόμιζε θεϊκῆ, φιланθρωπότητε! σὺ δὲν ἠθέλες εἶσθαι θεϊκός, ἐὰν δὲν ἦσουν νόμος ἀγάπης. Ἐὰν λοιπὸν τὸ ἀγαπᾷ ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπότητος, θέλει εἶναι δύσκολον εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἦναι ἄνθρωποι; ἐὰν τὸ συγχωρεῖν εἶναι χαρακτηριστικὸν τοῦ χριστιανισμοῦ, θέλει εἶσθαι ἐντροπὴ τῶν Χριστιανῶν νὰ ὁμολογῶν ἑαυτοὺς χριστιανούς; ὁποῖα τυφλότης ἀξιοδότητος! νὰ νομίζωσι τόσον μέγα πρᾶγμα, οἱ ἄνθρωποι τὴν φανταστικὴν ἐκείνην τιμὴν, ἡ ὁποία ὀφίσσεται εἰς τὴν ψευδῇ ὑπόληψιν τοῦ κόσμου, καὶ νὰ θε-

ωρῶσιν ὡς μηδὲν τὴν βασιλικὴν ταύτην τιμὴν, ἡ δὲ ποία ὑπάρχει εἰς τὸ νὰ ᾖναι τις ἄνθρωπος ἀγαθὸς εἰς τὴν φυσικὴν του κατάστασιν, καὶ καλὸς χριστιανὸς εἰς τὴν τάξιν τῆς πίστεως.

Τέλος πάντων ἃς ἴδωμεν ἐγὼ θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι εἶναι μία δύσκολος ἐπιχείρησις, ἐκεῖνο ὅπου μᾶς διέταξεν ὁ Σωτὴρ· ἀλλ' αὐτός, διὰ τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα, μᾶς ὑπόσχεται καὶ μέγιστον βραβεῖον, τὴν υἰοθεσίαν ὡς υἱοὺς τοῦ Θεοῦ· «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἐσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου». Μεγάλα διέταξε (τὸ ὁμολογεῖ καὶ ὁ ἱερός Ἀδγουστίνος), ἀλλὰ καὶ μεγάλα ὑπόσχεται. Τὸ ἀγαπᾶν ὅποιον μᾶς μισεῖ, νομίζετε σεῖς ὅτι εἶναι μέγα πρᾶγμα; Ναι «μεγάλα διέταξε» ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ καταστηθῶμεν υἱοὶ Θεοῦ, δὲν συμφωνεῖτε καὶ σεῖς, ὅτι εἶναι μέγα βραβεῖον; ἀναντιρρότως· «μεγάλα ὑπεσχέθη». Καὶ λοιπὸν ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ τὸ κάμωμεν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἃς τὸ κάμωμεν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ μας. Ἐὰν δὲν μᾶς κινή ἡ ἔμφυτος ὁρμὴ τῆς φύσεως, καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ νόμου, ἃς μᾶς κινήσῃ ἡ ἐλπίς τοῦ μισθοῦ. Ἄς μὴν ᾖναι ἀγάπη, ἃς ᾖναι ἰδιωφύλεια, καὶ ἃς ἐκτελῶμεν προθύμως τὴν ἐντολήν, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν χωρὶς ἀμφιβολίας ἐκεῖνο ὅπου μᾶς εἶναι ὑποσχεμένον.

«ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΑΙ..»

Εἰς τὸ «Ἔθνος» τῆς 28 Μαρτίου 1963, ἀνεγνώσαμεν μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ὑπερσυντηρητικὸς τις Ἱεράρχης, εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 27 Μαρτίου 1963, γενομένης συζητήσεως περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς περιστολὴν τῆς εἰς βάρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας προπαγάνδας τῶν αἰρετικῶν, «ἀνέφερε καὶ τὴν περιπτῶσιν τῶν «Παλαιοημερολογιτῶν» οἵτινες, κατὰ τὴν γνώμην του, ὁρῶν παρὰ τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ὁμιλεῖ περὶ μιᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας». Ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς ἐλέγχθησαν καὶ ἐγράφησαν τόσα ἐπὶ 40ετίαν, ὥστε, νομίζομεν, εἶναι περιττὴ ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν.

Πρέπει ὅμως νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὁ πολίτης, καὶ προσφιλὴς εἰς ἡμᾶς κατὰ τὰ ἄλλα ἱεράρχης, ὅτι ἡ ἀντοχὴ τῶν «Παλαιοημερολογιτῶν» ἐδοκιμάσθη εἰς τὸν τελευταῖον ἐπὶ Ἀρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος κατ' αὐτῶν διωγμὸν, καὶ ὅτι ἡ ὑπαρξὶς «τῶν Παλαιοημερολογιτῶν» ἀποτελεῖ πλέον «κατάστασιν», καὶ ὅτι τὸ σωτήριον διὰ τὴν ὅλην Ὁρθοδόξην κίνημά των, εἶναι ΑΚΑΤΑΛΥΤΟΝ, ὡς ΘΕΟΣΥΣΤΑΤΟΝ. Τοῦτο εὐτυχῶς ἀντελήφθη καὶ ἡ Κοινὴ Γνώμη, ἥτις ὁμοφώνως διὰ τοῦ ἡμερησίου καὶ περιοδικοῦ τύπου ἀπεφάνθη ὅτι αἱ κατὰ τῶν «Παλαιοημερολογιτῶν» διώξεις, ἀντίθετα τῶν προσδοκωμένων ἀποτελέσματα ἐπιφέρουν. Ἄς «βάλουν λοιπὸν τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην» ὅσοι κατ' αὐτῶν ξιφουλκοῦν, διότι «πρὸς κέντρα λακτίζουν.»

ΒΑΡΒΑΡΑ ΕΘΙΜΑ

Παρ' ὅλα τὰ κατ' ἔτος τὸ Πάσχα θύματα ἐξ αἰτίας τοῦ βαρβαρικοῦ ἐθίμου, νὰ ρίπτονται κροτίδες, (βαρελότα κλπ.), τὸ κακὸν συνεχίζεται. Οἱ κατασκευασταὶ καὶ οἱ πωληταὶ τῶν ἐπικινδύνων ἐκκλησιαστικῶν τούτων ὅλων κυριολεκτικῶς ἐγκληματοῦν, διότι ἐνέχονται εἰς ὅλα τὰ δυστυχήματα, τὰ ὁποία συμβαίνουν ἐκ τῆς χρήσεως τῶν κακοζήλων τούτων πασχάλινων παιγνίων. Οἱ τραυματισμοί, οἱ ἀκροτη-

ΟΙ ΝΕΟΣΥΟΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Τὴν 4)17-3-63, τὸ Κατηχητικὸν σχολεῖον τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἐξεδραμεν εἰς Κόρινθον. Τόσον ὁ ἱερεὺς τοῦ Παρ)τος, ὅσον καὶ τὸ ἐκ Λαϊκῶν Δ. Συμβούλιον αὐτοῦ, ὑπεδέχθησαν τοὺς μαθητὰς με ἐξαιρετικὴν στοργήν, εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, διαθέσαντες ὡς ξεναγοὺς τῶν μαθητῶν ἀδελφούς ζηλωτὰς, οἵτινες ὠδήγησαν αὐτοὺς εἰς τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως. εἰς τὴν Παλαιὰν Κόρινθον. (ἔνθα τὸ βῆμα ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὠμίλησεν ὁ Ἀπ. Παῦλος), εἰς τὴν Διόρυγα κλπ. Ἀνωτέρω οἱ μαθηταὶ τοῦ Κατηχητικοῦ, ἔχοντες ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν ζηλωτὴν ἱερέα τοῦ Παραρτήματος πατέρα Βασίλειον.

ριασμοὶ ἀκόμη καὶ οἱ θάνατοι ἐκ τῶν βαρβαρικῶν τούτων συνηθειῶν δὲν ὑπῆρξαν συνηθῆ ἀτυχήματα μόνον τῶν ποιουμένων χρῆσιν αὐτῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀδῶων, οἵτινες τυχαίως ἐγγὺς αὐτῶν εὐρίσκοντο, τινὲς δὲ καρδιοπαθεῖς ἐκ τοῦ κρότου καὶ μόνον αἰφνιδιασθέντες, κατέπεσον νεκροί. Ἡ Ἀστυνομία λοιπὸν πρέπει νὰ λάβῃ αὐστηρὰ μέτρα, διὰ νὰ παύσῃ τὸ ἀπαίσιον τοῦτο πασχάλινόν ἔθιμον, τὸ ὁποῖον ἐκθέτει τὸν πολιτισμὸν τῆς χώρας μας.

ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΑΙ

Ἀνεγνώσαμεν εἰς τὸ «Ἡπειρωτικὸν Μέλλον» μίαν συγκινητικὴν ἐπιστολὴν ἐνὸς μετανάστου Ἑλλήνου τῆς Ἀντικῆς Γερμανίας, εἰς τὴν ὁποίαν διεκτραγωδεῖ οὗτος τὴν ἡθικὴν κατάστασιν ὀρισμένων ὁμοεθνῶν μας, οἱ ὁποῖοι λησμονήσαντες τὰς πρὸς τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκογενεῖας των ὑποχρεώσεις, ζοῦν βίον ἄσωτον. Μεταφέρομεν ὀλίγας γραμμὰς τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς. «Ἀτυχῶς πάρα πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ξεχάσαμε τοὺς σκοποὺς μας, ξεχάσαμε τὴν οἰκογενεῖάν μας, τὰ σπλάγγνα μας, τὰ παιδιὰ μας. Στὴν Ἑλλάδα, μητέρα μὲ μιά στάνη παιδιὰ, στερεῖται τῶν πάντων, ἐνθ' ὃ προστάτης τῆς οἰκογενεῖας εἶναι στὴ Δ. Γερμανία καὶ σπαταλᾷ ὄχι μόνον ὅσα κερδίζει, ἀλλὰ καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα». Συνιστᾷ δὲ ἐν τέλει ὅπως διὰ καταλλήλων παρὰ τῇ Κυβερνήσει ἐνεργειῶν, τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἀποστέλλεται, διὰ ισοπεδωτικῆς ἐπιταγῆς ἐκ τῆς Δ. Γερμανίας, εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι οἰκογενεῖας τῶν μεταναστῶν, ὡς συμβαίνει ἐν Βελγίῳ. Ὁλιβερά ἡ κατάσταση, ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως, τῶν ἀδελφῶν μεταναστῶν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μιγέντες με τοὺς ἄλλοις ἐθνεῖς καὶ ἑτεροδόξους, στερούμενοι δὲ καὶ πνευματικῆς ἐπιστασίας, ἔμαθον κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Σεχονότα και ΚΡΙΣΕΙΣ

ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΝΟΣ ΑΓΓΛΙΚΑΝΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ,

Τὸ «Βῆμα» εἰς δύο φύλλα του 21-3-63 καὶ 24-3-63 δημοσιεύει μὲ «ἀποκλειστικότητα διὰ τὴν Ἑλλάδα» δύο ἄρθρα τοῦ Τζὼν Ρόμπινσον Ἀγγλικανοῦ Ἐπισκόπου μιᾶς λαϊκῆς συνοικίας τοῦ Λονδίνου, ὁ ὁποῖος, οὔτε ὀλίγον οὔτε πολὺ, συνιστᾷ ὑπὸ τὴν ἐπισκοπικὴν του ἰδιότητα νέας μεθόδους, νέας ιδέας διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ! νέας ιδέας περὶ τὴν πίστιν, νέας ιδέας περὶ τὸ ἥθος «διὰ τὰς σχέσεις τῶν δύο φύλων»! Ποῖα δὲ αἱ νέαι αὗται ιδέαι!

Εἰς τὸ πρῶτον του ἄρθρον υἱοθετεῖ τὴν ἰδέαν Γερμανοῦ τινος πάστορος «περὶ Χριστιανισμοῦ ἄνευ θεοσεκείας»!!! Εἰς τὸ δεύτερον ἄρθρον του ἀποκαλύπτεται πλήρως· ὑπάρχουν πολλοί, λέγει. (μεταξὺ αὐτῶν βεβαίως εἶναι καὶ ὁ ἴδιος) ποὺ αἰσθάνονται ἐνστικτικῶς ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ Διαστήματος ἔδωσε τέρμα εἰς τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν!!! καὶ πιστεύω ὅτι οἱ Χριστιανοὶ θὰ ὑποστοῦν ἀναγκαίως, κατὰ τὴν γενεὰν ταύτην, τὴν ἀγωνιώδη διαδικασίαν τῆς ἀποσπασεως τῶν ἀπὸ τὸ εἶδωλον αὐτό!! Δὲν θὰ τὸν παρακολουθήσωμεν εἰς τὰς λοιπὰς «νέας ιδέας του». Εἶναι Ἐπίσκοπος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας! Ἴδου ποὺ κατήντησαν ὠρισμένοι Προτεστάνται ἐρμηνεύοντες ὀρθολογιστικῶς τὰς Γραφάς! Οἱ ταλαίπωροι! ὁμοιάζουν πρὸς τὸν σκώληκα, ὅστις μεταμορφούμενος εἰς χρυσάλλιδα, καὶ διορήσων τὸ περιβλήμα του, νομίζει ὅτι γίνεται κυρίαρχος ὅλης τῆς γῆς! Τὰ ἐπιστημονικὰ ἐπιτεύγματα τῆς διασπάσεως τοῦ ἀτόμου, καὶ τῆς ἐξόδου τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ διάστημα, ἐθεωρήθησαν ἀπὸ ὠρισμένους ὡς κατάκτησις αὐτοῦ, δυναμένη νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, ὡς δημιουργοῦ καὶ συνογέως τοῦ Σύμπαντος. Αἱ ἡμᾶς ὁμως τοὺς πιστοὺς τὰ ἐπιστημονικὰ αὐτὰ ἐπιτεύγματα, διὰ τῶν ὁποίων ἐναργέστερον καθορῶνται «τὰ ἀόρατα τοῦ Θεοῦ, ἡ τε αἰδὶος Αἰτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης» εἶναι ἀποτελέσματα τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ, «εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς (τοὺς ἀπίστους) ἀναπολογήτους», διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΤΑ ΙΧΝΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΟΥ

Ἄλλ' ὁ ἀνωτέρω Ἀγγλικανὸς Ἐπίσκοπος, ἀκολουθεῖ τὰ ἴχνη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας εἶναι ἀξιοματοῦχος. Κατὰ τὴν πρό τινος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπίσκεψίν του ἡ Α. Χάρις(;) ὁ κ. Ράμοσιη πολλοὺς «ἐξηρεύξατο» λόγους, προσπαθὼν νὰ δικαιολογήσῃ τὰς αἱρετικὰς δοξασίας τῆς Ἐκκλησίας (:) τῆς ὁποίας προΐσταται, ἀλλὰ καὶ τὸ «φιλελεύθερον καὶ ἀνεκτικὸν πνεῦμα» αὐτῆς, ὡς ἀποτελουμένης ἀπὸ μωσαϊκὸν ποικίλων δοξασιῶν. Ἐπ' ἐσχάτων ἐπεκτείνων τὴν «ἀνοχήν» τῆς Ἐκκλησίας του εἰς ὅλον τὸν Χριστιανισμόν, προσέβη εἰς τὰς ἐξῆς καταπληκτικὰς δηλώσεις· «αἱ καθιερωμένα σήμερον θέσεις — προγαμιαίαι σεξουαλικαὶ σχέσεις, καὶ ὁμοφυλοφιλία—(!) ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν εἶναι ἀπηγορευόμεναι, καὶ ὅτι ἐπει-

δὴ οἱ ἄνθρωποι σήμερον εἶναι ἐρωτύλοι... πρέπει νὰ ἀναθεωρηθοῦν διὰ τοῦ καθορισμοῦ κώδικος σεξουαλικῆς συμπεριφορᾶς»!!!

Αὐτὰ κηρύττει δημοσίᾳ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τῆς ὁποίας ἐρωτοτροπεῖ δυστυχῶς ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία ἀπὸ 40 καὶ πλέον ἐτῶν, ὅτε ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ τῆς δευτέρας ὡς ἔγκυροι αἱ χειροτονία καὶ ἐπομένως καὶ τὰ μυστήρια τῆς πρώτης!! Ἀλλὰ «τίς μειοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαν;» βοᾷ ὁ διαπρύσιος τῆς Ἀληθείας κῆρυξ Παῦλος (Β. Κορινθ. 6, 14). Ποίαν σχέσιν ἔχουν οἱ Ὁρθόδοξοι, μετὰ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Θεοτόκου, τοὺς νέους Εἰκονομάχους τῆς Δύσεως; Πῶς συνέρονται μετ' αὐτῶν εἰς τὰ «παγκόσμια συμβούλια τῶν Ἐκκλησιῶν»;

Φύλακες γρηγορεῖτε! ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος δὲν εἶναι μόνον τὸ ἐορτολόγιον, ἀλλ' ἡ ὑπόστασις αὐτῆς ταύτης τῆς κινδυνευούσης Ὁρθοδοξίας.

ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ

Ἡ «Μεσημβρινή» τῆς 22(3)63 δημοσιεύει ἀνταπόκρισιν ἐκ τῆς Σκωτίας τοῦ Σκώτου πάστορος Ἀντριού Μόρτον, καθ' ἣν οὗτος δι' ἠλεκτρονικοῦ ἐγκεφάλου διεπίστωσεν ὅτι ἀπὸ τὰς 14 ἐπιστολάς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου αἱ δέκα εἶναι ψευδεπίγραφοι, καὶ μόνον αἱ τέσσαρες αὐθενταί! Εὐτυχῶς τὸ ὄνομα τῆς Χώρας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχονται αἱ πληροφορίαι φανερώνει τὴν ποιότητά των. Προκόπτουν λοιπὸν οἱ Προτεστάνται ἐπὶ τὸ χεῖρον ὁσημέραι, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Ἐχουν ἐφαρμογὴν εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας τὰ ἀθάνατα λόγια τοῦ κορυφαίου Ἀποστόλου Πέτρου, καθ' ἣ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Παύλου «εἰσὶ δυσνόητα τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρητοι στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς Γραφάς πρὸς τὴν ἰδίαν ἀντιᾶν ἀπώλειαν» (Β. Πέτρ. 3, 16), διότι «πᾶσα προφητεία Γραφῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται» (Αὐτοθ. 1, 20), πολλῶ μᾶλλον ἠλεκτρονικοῦ ἐγκεφάλου· μὴ χειρότερα!

Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΙΜΙΟΥ ΞΥΛΟΥ

Χιλιάδες Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων σχηματίζοντες μακρὰν σειρὰν περὶ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῶν Ἀθηνῶν, περιμένουν ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους νὰ προσκυνήσουν τὸ ἐξ Ἁγίου Ὄρους κομισθὲν Τίμιον Ξύλον. Τὸ θέαμα εἶναι συγκινητικώτατον. Ἡ πίστις τῶν Χριστιανῶν μας εἶναι ἀκλόνητος· δὲν τὴν ἐκλόμισαν αἱ ποικίλαι προπαγάνδαι τῶν τὴν Χώραν ἡμῶν λυμαινομένων αἱρετικῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ τόσα κακὰ παραδείγματα τῶν Ποιμένων των. Γνωρίζουν νὰ ξεχωρίζουν τὰ πρόσωπα ἀπὸ τὰς ιδέας, διὰ τὰς ὁποίας τόσα αἵματα μαρτυρικὰ ἐχύθησαν, καὶ μετὰ τόσα θαύματα ἐβεβαιώθησαν. Ἄλλ' ἓνας τοιοῦτος λαὸς πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ ἀνταξίους τῆς εὐσεβείας του ταύτης Ποιμένας